

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslakia muutettavaksi siten, että siinä otettaisiin huomioon vuoden 2007 jälkeen myönnettäviä tukia koskevat sekä Euroopan yhteisön (EY) osaksi rahoittamia tukia koskevan yhteisön lainsäädännön muutokset sekä ne muutokset, jotka johtuvat yhteisön valtiontukia koskevien sääntöjen muuttumisesta. Ehdotetut muutokset noudattavat osaksi niitä muutoksia, joita on esitetty tehtäväksi myös maatalouden rakennelainsäädäntöön. Lisäksi ehdotetaan

tuen saajan enimmäisikäraja alennettavaksi 65 vuodesta 63 vuoteen ja lainamuotoista tukea myönnettäessä lainansaajan maksama vähimmäiskorko laskettavaksi kahdesta prosentista yhteen prosenttiin. Tukijärjestelmä yhdenmukaistettaisiin näiltä osin maatalouden rakennetukia koskevaan lakiin ehdotettujen säännösten kanssa.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

1.1 Lainsäädäntö ja käytäntö

Porotalouden tuki on kehittynyt lainsäädännöstä, jonka pääasiallinen tarkoitus alun perin oli parantaa porotalouden harjoittajien asuinoloja. Porotilalain (590/1969) nojalla oli kuitenkin mahdollista samalla parantaa porotalouselinkeinon harjoittamisen edellytyksiä tukemalla tuotannollisia investointeja. Porotalouden rakennetukilainsäädäntö uudistettiin porotalouslailla (161/1990), joka tuli voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1990. Tätä aikaisemmin oli jo säädetty luontaiselinkeino-laki (610/1984), jonka tarkoituksena oli mahdollistaa maan pohjoisimmissa kunnissa luonnon jatkuvaan tuottokykyyn perustuvan pienimuotoisen elinkeinon harjoittamisen tukeminen. Kumpikin laki sopeutettiin vuoden 1995 alusta laeilla 1304/1994 ja 1306/1994 EY:n valtioneuvoston päätöksiin. Porotalouden investointeja oli lisäksi mahdollista tukea yhteisön osaksi rahoittamina maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä annetun lain (1303/1994) nojalla.

Porotalouslaki ja luontaiselinkeino-laki yhdistettiin pääosin 1 päivänä syyskuuta 2000 voimaantulleella porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslailla (45/2000). Laki noudattaa rakenteeltaan ja tukikohteiltaan suurelta osin vastaavaa maatalouden rakennetukitoimenpiteitä ja maaseudun yritystoiminnan tukemista koskevaa maaseutuelinkeinojen rahoituslakia (329/1999). Viimeksi mainittua lakia uusitaan siten, että siihen sisältyviä toimenpiteitä on jo siirretty maaseudun kehittämiseen liittyvien ohjelmien hallinnoinnista annettuun lakiin (532/2006), maaseudun kehittämisen tukemisesta annettuun lakiin (1443/2006), jäljempänä maaseudun kehittämislaki, ja maatalouden ympäristötuesta sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvistä tuista annettuun lakiin (1440/2006). Lisäksi laista on tarkoitus siirtää maatalouden rakennetuet erilliseen lakiin, jota koskeva hallituksen esitys annetaan eduskunnalle samaan aikaan tämän esityksen kanssa.

Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain nojalla on ollut mahdollista tukea sekä EY:n osaksi rahoittamin varoin että kokonaan kansallisin varoin porotalouden ja luontaiselinkeinojen harjoittajien tuotannollisia investointeja ja elinkeinon harjoittamisen aloittamista tilan hankinnan yhteydessä sekä maanhankintaa ja asuntorakentamista. Lisäksi lain nojalla on mahdollista tukea porotaloutta ja luontaiselinkeinoja koskevia kehittämis- ja tutkimushankkeita. Pohjois-Suomen tavoite 1-ohjelmaan sisältyviin maatalouden rakennetukiin on vuosina 2000—2006 sisältynyt myös porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain mukaisista toimenpiteistä nuorten viljelijöiden aloitustuki ja osa investointituista, jotka on voitu rahoittaa Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston ohjausosastosta eli yhdestä EY:n neljästä rakennerahastosta. Niihin on ohjelmien ja varojen hallinnoinnin osalta sovellettu rakennerahastoja koskevista yleisistä säännöksistä annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 1260/1999 ja sen nojalla annettuja komission asetuksia. Maatalouden rakennetukitoimenpiteiden sisällöstä puolestaan on säädetty Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tuesta maaseudun kehittämiseen ja tiettyjen asetusten muuttamisesta ja kumoamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1257/1999, jäljempänä EY:n maaseudun kehittämisasetus.

EY:n kilpailupolitiikkaan kuuluvat valtioneuvoston päätökset rajoittavat myös kokonaan kansallisesti rahoitettavan tuen myöntämistä. Euroopan yhteisöjen komission yksinomaiseen toimivaltaan kuuluu päättää, täyttääkö kansallinen tukijärjestelmä EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan mukaiset edellytykset, joiden perusteella lähtökohtaisesti kiellettyä jäsenvaltioiden välistä kauppaa vääristävää valtiontukea voidaan kuitenkin myöntää. Silta osin, kuin kysymys on maataloudeksi katsottavasta tuotantotoiminnasta, komissio arvioi hyväksyttävyyttä antamiensa suuntaviivojen mukaisesti. Näihin ovat kuuluneet myös yhteisön suuntaviivat maatalousalan valtiontuesta (EYVL 28 C 1.2.2000/2), joihin porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain hyväksyntä on osaksi perustunut.

Suuntaviivat on korvattu uusilla komission antamilla maa- ja metsätalouden valtiontukea koskevilla suuntaviivoilla vuosiksi 2007—2013 (EUVL 319 C 27.12.2006/1).

Pääsääntöisesti tukijärjestelmästä on ilmoitettava ennakkoon komissiolle. Komissio kuitenkin sallii antamiensa niin sanottujen ryhmäpoikkeusasetusten perusteella tietyissä tilanteissa tuen myöntämisen pelkästään Euroopan unionin virallisessa lehdessä julkaistun ilmoituksen perusteella, jollei komissio määräajassa ole ilmoittanut vastustavansa tukea. Tällainen on komission 15 päivänä joulukuuta 2006 antama asetus (EY) N:o 1857/2006 perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta maataloustuotteiden tuottamisen alalla toimiviin pieniin ja keskisuuriin yrityksiin sekä asetuksen (EY) N:o 70/2001 muuttamisesta.

Lisäksi komissio voi sallia Suomen myöntää porotaloudelle tukea Suomen liittymisestä Euroopan unioniin koskevan liittymissopimuksen mukaisesti. Sopimuksen liitteessä I kohta V koskee maataloutta. Sen yhteisiä markkinajärjestelyjä koskevan B.XII kohdan mukaan tietyjen perustamissopimuksen liitteessä II (nykyisin liite I) lueteltujen tuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä annetun asetuksen (ETY) N:o 827/68 5 artiklaa sovitettiin täydennettäväksi siten, että komission suostumuksella Norja, Ruotsi ja Suomi voivat kuitenkin myöntää tukea porojen ja porotuotteiden (CN 0208:sta ja 0210:stä) tuotantoon ja markkinoille saattamiseen siltä osin kuin ei aiheudu perinteisten tuotantotasojen kasvua.

Komissio on 23 päivänä tammikuuta 2001 antamallaan päätöksellä SG(2001) D/285315 hyväksynyt porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslakiin perustuvan kansallisen tuen järjestelmän. Päätös on perustunut porotalouden investointien osalta osaksi liittymissopimuksen liitteen I mukaisesti neuvoston asetuksen (ETY) N:o 827/68 5 artiklaan ja osaksi edellä mainittuihin yhteisön suuntaviivoihin maatalouden valtiontuesta (EYVL 28 C 1.2.2000/2).

Luontaiselinkeinojen investointituen osalta päätös on perustunut yksinomaan kyseisiin suuntaviivoihin. Siltä osin kuin tuki koskee muuta kuin maataloutta, maatalouden ensias-teen jalostusta tai kalastusta, esteitä tuen

myöntämiselle ei ole ollut, koska se on ilmoitettu myönnettäväksi vähämerkityksisenä tukena. Tällä on tarkoitettu komission asetusta (EY) N:o 69/2001 EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen. Asetuksen on korvannut vastaava komission asetus (EY) N:o 1998/2006 perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen.

Makeanveden kalastukseen liittyvien investointien osalta tuki on noudattanut kalatalouden rakenteellisia toimia koskevista yksityiskohtaisista säännöistä ja edellytyksistä annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 2792/1999. Kyseinen asetus on kumottu Euroopan kalatalousrahastosta annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 1198/2006. Kalataloutta koskee lisäksi oma ryhmäpoikkeusasetus eli komission asetus (EY) N:o 875/2007 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen kalastusalalla ja asetuksen (EY) N:o 1860/2004 muuttamisesta.

EY:n osaksi rahoittamina on tuettu tavoite 1 –ohjelmasta nuorten viljelijöiden tilanpidon aloittamista. EY:n osaksi rahoittamina on tuettu myös porotalouden ja luontaiselinkeinojen kehittämishankkeita. Sen sijaan porotalouden ja luontaiselinkeinojen investointien tuki, maanhankinnan tuki ja asuntorakentamisen tuki samoin kuin tutkimusten tuki on rahoitettu kokonaan kansallisesti.

Poronhoitajia on poronhoitoalueella yhteensä noin 5 000. Näistä elinkeinona porotaloutta harjoittaa noin 1000 poronhoitajaperhettä. Saamelaisia poronhoitajia on noin 20 prosenttia ja elinkeinonaan porotaloutta harjoittavista noin 25 prosenttia. Keskimääräinen poromäärä elinkeinonaan porotaloutta harjoittavilla perheillä on noin 150 poroa. Poronhoitajien on kuuluttava paliskuntaan, joita poronhoitoalueella on 56. Myös paliskunnat voivat saada tukea.

Luontaiselinkeinojen harjoittajia pohjoisimman Lapin alueella on noin 50, johon sisältyvät porotalouden harjoittajat. Luontaiselinkeinoilla tarkoitetaan poronhoitoa, kalastusta, metsästystä, marjastusta, sienestystä ja muuta luonnon jatkuvaan tuotokkykyyn perustuvien luonnonvarojen hyödyntämistä sekä luon-

taiselinkeinon ohella harjoitettavaa kalanviljelyä, käsityönä tai muutoin kotiteollisesti tapahtuvaa luontaiselinkeinosta saatujen tuotteiden kunnostamista ja jatkojalostusta, luontaiselinkeinoissa tarvittavien välineiden valmistusta ja kunnostamista, matkamuistojen valmistusta sekä luontaiselinkeinon harjoittamisen ohessa tapahtuvaa matkailijoiden majoittamista ja opastusta sekä muuta palvelutoimintaa. Luontaiselinkeinoilla tarkoitetaan myös muun luontaiselinkeinon ohella harjoitettavaa pienimuotoista maatilataloutta.

Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain nojalla on vuosina 2000—2006 tuettu 95 porotalouden ja luontaiselinkeinon harjoittajan tilanpidon aloittamista, 730 elinkeinonharjoittajan tuotannollista investointia ja 901 paliskunnan investointia. Tukitoimenpiteisiin on käytetty valtionlainoina ja avustuksina varoja vuosina 2000—2006 yhteensä 13,8 miljoonaa euroa. Avustusten osuus on ollut yhteensä noin 8 miljoonaa euroa.

1.2 Nykytilan arviointi

EY:n yhteistä maatalouspolitiikkaa ja rakennerahastojen avulla toteutettavaa alueiden kehittämistä uudistettaessa maaseudun kehittämisen tukeminen siirrettiin lähes kokonaan rakennerahastoista pois ja sen sijaan rahoitettavaksi maaseudun kehittämisen maataloustukirahastosta eli maaseuturahastosta. Maaseudun kehittämisen ohjelmista ja ohjelmiin sisältyvien toimenpiteiden rahoittamisesta osaksi EY:n varoin säädetään Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1698/2005, jäljempänä EY:n maaseutuasetus. Asetukseen sisältyvät paitsi ohjelmia koskevat säännökset myös ohjelmasta rahoitettavia toimenpiteitä, tuen määrää ja hyväksyttäviä kustannuksia koskevat säännökset. Osa porotalouden tukitoimenpiteistä on sisällytetty Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmaan 2007—2013. Ohjelmaan sisältyviä tukia ei kuitenkaan voida myöntää, jollei kansallista lainsäädäntöä ole muutettu niin, että tuen myöntäminen uutta maaseuturahastoa koskevin säännöin on mahdollista.

Uusissa maatalousalan valtiontukisuunta- viivoissa edellytetään myös, että jäsenvaltio vuoden 2007 loppuun mennessä toteuttaa niin sanotut aiheelliset toimenpiteet, jotta sen aikaisemmin hyväksytyt tukijärjestelmät olisivat yhdenmukaisia uusien suuntaviivojen kanssa. Voimassa olevan lain 10 §:n mukaan lain 4 luvussa tarkoitettuja yhteisön osaksi rahoittamia tukia voidaan tarvittaessa myöntää myös kokonaan kansallisista varoista. Yhteisön lainsäädäntö, johon luvussa viitataan, on kuitenkin muuttunut, mikä estää tuen myöntämisen.

Koska sekä yhteisön osaksi rahoittamien että kansallisesti rahoitettavien tukien myöntäminen vuoden 2008 alusta ei enää olisi mahdollista, on lakia tarpeen muuttaa.

Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslaki rakenteeltaan ja säännöksiltään on laadittu ennen uuden perustuslain voimaantuloa noudatetun lainsäädäntökäytännön mukaisesti. Jo tuolloin oli tiedossa uuden perustuslain mukaiset muutokset, mutta niiden vaikutukset uudelle lainsäädännölle asetettaviin vaatimuksiin eivät vielä olleet täysin nähtävissä. Vaikka porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslakia muutettaessa onkin tehty joitakin perustuslaista johtuvia muutoksia, lain ja sen nojalla annettujen säännösten sisältöä on tarpeen tarkastella kokonaisuutena perustuslain kannalta ja tällöin koko laki uusia rakenteeltaan. Näin laajaa säädöshanketta ei kuitenkaan ole mahdollista toteuttaa tässä yhteydessä siten, että tukien myöntäminen ei pysähtyisi muutamaa kuukautta pidemmäksi ajaksi. Koska porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain mukaiset tukijärjestelmät ovat rakenteeltaan samanlaisia kuin ehdotuksessa uudeksi laiksi maatalouden rakennetuista, on ollut tarkoituksenmukaista ensin uusia koko maatalouden alaa koskeva rakennetukilainsäädäntö ja vasta sen jälkeen ryhtyä uusimaan osana rakennetukia porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslakia. Tämän johdosta kokonaisuudistusta ei esitetä toteutettavaksi vielä vuonna 2007, vaan vasta sen jälkeen, kun tukijärjestelmien jatkuvuus vuodelle 2008 on saatu varmistettua.

2 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksen tavoitteena on mahdollistaa porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetoimenpiteiden tukemisen jatkaminen myös uudella EY:n maaseuturahastokaudella siten, etteivät tuen myöntämisen edellytykset ja ehdot olennaisesti muuttuisi. Lisäksi tavoitteena on ottaa huomioon yhteisön uusista maatalousalan valtiontukea koskevista säännöistä vuosina 2008—2013 aiheutuvat muutostarpeet.

Esityksessä ehdotetaan viittaukset EY:n maaseudun kehittämisasetukseen korvattavaksi vastaavilla viittauksilla EY:n maaseutuasetaukseen. Koska lain tukijärjestelmien toimeenpano noudattaa pitkälti samoja periaatteita kuin vastaavien maatalouden rakennetuettujen tukijärjestelmien, tukijärjestelmien toimeenpanoa koskevia säännöksiä ehdotetaan lainamuotoisen tuen toimeenpanon osalta muutettavaksi eräiltä osin maatalouden rakennetukea koskevaan lainsäädäntöön ehdotettuja muutoksia vastaavasti. Näitä muutoksia olisivat lainojen myöntämiseen hyväksyttävien luottolaitosten määrittely, korkotukilainojen koron määräytyminen ja lainojen nostamisenmenettely. Esityksessä ehdotetaan myös tuen saajan enimmäisikä alennettavaksi kahdella vuodella vastaavalla tavalla kuin maatalouden rakennetukiudistuksessa esitetään. Uusi enimmäisikä olisi 63 vuotta eli työeläkejärjestelmän vanhuuseläkeikäraja. Korkotukilainoitukseen sisältyvää tukijärjestelmää muutettaisiin samoin kuin maatalouden rakennetukilainsäädäntöä koskevassa esityksessä on esitetty. Korkotukilainasta maksettava vähimmäiskorko alenisi kahdesta prosentista yhteen prosenttiin. Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain nojalla on edelleen mahdollista myöntää lisäksi valtionlainoja. Myös valtionlainojen vähimmäiskorkoa ehdotetaan laskettavaksi kahdesta prosentista yhteen prosenttiin. Korkoon sisältyvän tuen määrää ei ehdoteta muutettavaksi. Lisäksi lakiin ehdotetaan uusista viranomaisista johtuen eräitä toimivaltasäännöksiä koskevia muutoksia.

3 Esityksen vaikutukset

3.1 Taloudelliset vaikutukset

Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain nojalla myönnettävät avustukset rahoitetaan maatilatalouden kehittämisrahastosta. Rahaston vuotuisessa käyttösuunnitelmassa osoitetaan varat kunakin vuonna käytettäviin porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain nojalla myönnettäviin avustuksiin. Avustuksia on myönnetty vuosina 2000—2006 seuraavasti:

Vuosi	avustus yhteensä euroa
2001	1 434 643
2002	1 147 574
2003	1 011 404
2004	1 529 082
2005	1 218 688
2006	1 626 264
Yhteensä	7 967 656

Ehdotettujen muutosten ei arvioida juurikaan vaikuttavan vuosittain myönnettävien avustusten määrään. Vaikka yhteisön lainsäädäntö mahdollistaa eräiltä osin aikaisempaa korkeamman tuen, tukien enimmäismääriin ei ole tarkoitus tehdä muutoksia. Myös EY:n osuuden tuen määrästä arvioidaan säilyvän lähes ennallaan.

Lain nojalla on myönnetty valtionlainoja samoin maatilatalouden kehittämisrahaston varoista. Valtionlainat ja niihin sisältyvä tuki on myönnetty kokonaan kansallisista varoista. Valtionlainoja ja niihin liittyvää tukea on myönnetty seuraavasti:

Vuosi	Valtionlainoja yhteensä euroa	Korkoetuutta yhteensä euroa
2001	1 489 082	731 958,72
2002	1 147 574	432 275,70
2003	1 002 067	412 324,76
2004	402 877	176 946,08
2005	788 132	370 791,27
2006	1 105 794	607 350,97
Yhteensä	5 860 132	2 731 647,50

Valtionlainojen jäljellä oleva pääoma oli 31.12.2006 yhteensä 4,487 miljoonaa euroa. Vuonna 2006 niistä maksettiin korkoa yhteensä 61 279,67 euroa. Valtionlainoissa käytetään lähes yksinomaan 12 kuukauden euribor-korkoa, joka 5.10.2007 oli 4,68 prosenttia. Yhden prosentin vähimmäiskorkovaatimus mahdollistaisi tuen tehokkaamman käytön investointien alkuvaiheessa. Vähimmäiskoron alentaminen yhdellä prosenttiyksiköllä ei merkittävästi pienennä valtion korkotuloja, mutta voi yksittäistapauksessa vaikuttaa lainan saajan maksaman koron määrään jopa useita satoja euroja vuodessa. Valtion korkotuloihin alennus vaikuttaisi siten, että yhden vuoden aikana myönnettävien lainojen kokonaismäärästä korkotulon vähennys sinä vuonna, jona lainapääoma on kokonaan nostettu, olisi korkeimmillaan noin 10 000 euroa. Ehdotettujen muutosten ei odoteta vaikuttavan myönnettävien valtionlainojen määrään.

Korkotukilainoja ei ole toistaiseksi myönnetty. Näin ollen ehdotetun vähimmäiskoron muutoksella ei ole ainakaan alkuvaiheessa taloudellisia vaikutuksia korkotukilainojen tai vuosittain valtion talousarviosta myönnettävän korkotuen määrään.

3.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Esityksessä ei ehdoteta muutoksia viranomaisten toimivaltoihin. Tukijärjestelmää on tarkoitus toteuttaa olemassa olevin henkilöresurssein.

3.3 Ympäristövaikutukset

Esityksellä ei ole suoranaisia välittömiä vaikutuksia ympäristön tilaan, mutta välillisesti tuen kohdentamisessa ja tukiehdoissa otetaan huomioon ympäristöä koskevien säännösten noudattaminen. Varsinkin porotaloudessa lähtökohtana on, että edistämällä elinkelpoisten porokarjien muodostumista edistetään elinkeinon mahdollisuutta huolehtia myös siitä ympäristöstä, jossa se toimii, samoin kuin eläinten hyvinvoinnista. Myös luontaiselinkeinojen tukemisessa lähtökohtana on, että kulloiseenkin tuen kohteena olevaan toimenpiteeseen kohdistuvia ympäristöä

ja eläinten hyvinvointia koskevia vaatimuksia on noudatettava.

Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslakia sovelletaan alueella, jonka luonto on erityisen herkkä ja jossa muun muassa kasvillisuus uusiutuu hitaasti. Tämän vuoksi tukitoiminnassa otetaan huomioon myös vaikutukset, joita tuetuilla toimenpiteillä on luonnon monimuotoisuuden säilymiseen ja ympäristön tilaan.

3.4 Yhteiskunnalliset vaikutukset

Esityksellä on alueellisia vaikutuksia. Sen avulla edistetään rakennetoimenpiteiden toteutumista maan pohjoisimmissa osissa sellaisessa alkutuotannossa, joka luontaisimmin soveltuu kyseiselle alueelle. Porotalouden tukeminen edistää maan pohjoisimpien alueiden säilymistä asuttuna. Sama vaikutus on muiden luontaiselinkeinojen tukemisella kaikkein pohjoisimmissa kunnissa. Samalla edistetään toimeentulomahdollisuuksia alueilla, joilla muiden toimeentulolähteiden osuus on pieni.

Porotalouden tukia ei ole erilaistettu poronhoitoalueen eri osissa. Käytännössä tuilla on kuitenkin suurin vaikutus alueilla, joilla on paljon suurehkoja porokarjia. Nämä sijaitsevat enimmäkseen saamelaiden kotiseutualueilla. Porotalouden rakennetoimenpiteitä tukemalla edistetään samalla saamelaiden toimeentulomahdollisuuksia ja elinkeinon harjoittamista.

Esitykseen sisältyvillä säännöksillä ei ole tarkoitettu vaikuttaa naisten ja miesten väliseen tasa-arvoon. Tuen myöntämistä ei ole kytketty hakijan sukupuoleen. Käytännössä naisten omistamat porokarjat ovat pienempiä kuin miesten omistamat. Tämä voi heikentää naisten mahdollisuutta hyötyä tuista. Jos taas hakijoina ovat puoliset, joilla kummallakin on poroja, porojen omistuksen jakautumisella puolisoitten kesken ei ole merkitystä. Muiden luontaiselinkeinojen harjoittajissa erot sukupuolten välillä ovat vähäisemmät. Ehdotettujen muutosten ei arvioida muuttavan tukien kohdentumista eri sukupuolta oleville henkilöille.

Ehdotetun enimmäisikärajan alentamisen odotetaan jonkin verran aikaistavan sukupolvenvaihdosten toteuttamista porotiloilla.

4 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä.

Esityksestä on pyydetty lausunto valtiovarainministeriöltä, kauppa- ja teollisuusministeriöltä, oikeusministeriöltä, Elintarviketurvallisuusvirastolta, Maaseutuvirastolta, Lapin, Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun työvoima- ja elinkeinokeskuksilta, Maataloustuottajain keskusliitto MTK:lta, Nordea Oyj:ltä, Osuuspankkikeskukselta, Sampo Pankki Oyj:ltä, Paikallisosuuspankkiliitolta, Paliskuntain yhdistykseltä, Saamelaiskäräjiltä ja Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC:ltä.

Lausunnoissa ehdotettuja muutoksia on pääasiassa pidetty perusteltuina. Valtiovarainministeriö on lausunnossaan edellyttänyt tuen saajan ikärajan alentamista vastaamaan muun tukilainsäädännön enimmäisikää. Tämä on otettu esityksessä huomioon. Useat lausunnon antajat ovat kiinnittäneet huomiota mahdollisuuteen aloittaa hanke jo ennen tuen myöntämistä. Esityksessä tämä on otettu huomioon muun toiminnan kuin maatalouden osalta. Saamelaiskäräjät on painottanut Suomea sitovien kansainvälisten sopimusten alkuperäiskansoja koskevia velvoitteita ja porotalouden kuulumista saamelaiseen kulttuuriin. Saamelaiskäräjät on myös edellyttänyt rahoitusjärjestelmässä saamelaista poronhoitoa tuettavaksi saamelaisten omilla ehdoilla osana arktisten alueiden maataloutta ja siito-

sporojen hankinnan tuen säilyttämistä. Saamelaiskäräjien esittämä porotalouden tukemisen tapa merkitsisi kuitenkin esityksessä ehdotettua suurempaa muutosta porotalouden rakennetukijärjestelmään ilman, että sen vaikutuksia eri poronomistajaryhmien mahdollisuuksiin harjoittaa elinkeinoaan on riittävällä tavalla selvitetty. Tämän vuoksi esityksessä ei ole puututtu eri poronomistajaryhmien mahdollisuuksiin saada tukea porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain nojalla. Laki joka tapauksessa mahdollistaa edelleen myös saamelaisten poronomistajien elinkeinon tukemisen. Lain tavoitteita koskevassa voimassa olevan lain 1 §:n 2 momentissa lisäksi jo nyt edellytetään, että lain mukaisissa toimenpiteissä on kiinnitettävä erityistä huomiota saamelaisten mahdollisuuksiin ylläpitää ja kehittää kulttuurimuotoonsa kuuluvia elinkeinoja saamelaisten kotiseutualueella.

5 Riippuvuus muista esityksistä

Eduskunnalle annetaan hallituksen esitys laeiksi maatalouden rakennetuista, valtakunnallisen maaseudun kehittämisen ja tutkimuksen sekä maa- ja elintarviketalouden tutkimuksen rahoituksesta sekä eräiden maaseudun kehittämiseen liittyvien lakien muuttamisesta. Kyseiseen esitykseen sisältyvät säännökset vaikuttavat eräiltä osin ehdotettuihin säännöksiin.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotuksen perustelut

1 §. Lain tavoitteet. Pykälässä säädetään lain tavoitteista ja seikoista, joihin on erityisesti kiinnitettävä huomiota lain toimenpiteissä. Pykälän 1 momentin mukaan tavoitteena on edistää ja monipuolistaa porotalouden ja luontaiselinkeinojen elinkeinotoimintaa, parantaa elinkeinojen rakennetta ja toimintaedellytyksiä, edistää uusiutuvien luonnonvarojen kestävää käyttöä, kehittää poronhoito- ja luontaiselinkeinoaluetta sekä tukea haja-asutusalueiden ja yhdyskuntien kehittä-

mistä poronhoitoalueella ja luontaiselinkeinojen harjoittamisalueella. Lain mukaisissa toimenpiteissä tulee lisäksi ottaa huomioon Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan sekä alue- että rakennepolitiikan tavoitteet. Säännöstä ehdotetaan yhteisön lainsäädännön muutosten johdosta muutettavaksi siten, että toimenpiteissä tulisi ottaa huomioon Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan sekä maaseutupolitiikan tavoitteet.

2 §. Soveltamisala ja maantieteellinen soveltamisalue. Pykälän mukaan lakia sovelletaan EY:n maaseudun kehittämisasetuksessa

tarkoitettuihin toimenpiteisiin. Lisäksi lakia sovelletaan kansallisiin täydentäviin maaseudun kehittämistoimenpiteisiin. Pykälän 2 momentin mukaan lain tavoitteiden saavuttamiseksi voidaan käyttää sekä kansallisia että Euroopan yhteisön (EY) rakennerahastoista tai Euroopan unionin (EU) muista varoista osaksi tai kokonaan rahoitettavia tukijärjestelmiä. Lakia ei sovelleta Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan alaan kuuluvien toimenpiteiden tukemiseen. Pykälän 3 momentissa on rajattu lain alueellinen soveltaminen porotalouden osalta poronhoitolaissa (848/1990) tarkoitettuun poronhoitoalueeseen ja luontaiselinkeinojen osalta aivan maan pohjoisimpaan osaan.

Pykälän 1 momentissa viittaus EY:n maaseudun kehittämisasetukseen ehdotetaan korvattavaksi viittauksella EY:n maaseutuasetukseen. Muutoin kaksi ensimmäistä momenttia ehdotetaan säilytettäväksi ennallaan. Pykälän 3 momentissa ehdotetaan soveltamisalaa rajoitettavaksi siten, ettei tukea myönnettäisi, jos toimenpiteeseen on myönnetty tukea maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain (1443/2006) tai maatalouden rakennetuista annetun lain (/) nojalla. Nykyinen 3 momentti siirtyisi tällöin 4 momentiksi.

3 §. Määritelmät. Voimassa olevassa 3 §:ssä määritellään porotaloustila, porotalous, luontaiselinkeinotila, muu yritystoiminta, porotalous- ja luontaiselinkeinotalouden tuotteiden jalostus ja markkinointi sekä porotalous- ja luontaiselinkeinoyritys. Näitä määritelmiä ei ehdoteta muutettavaksi. Sen sijaan pykälän 6 ja 7 momenttiin sisältyviä luottolaitoksen ja keskusrahallaitosten määritelmiä ehdotetaan muutettavaksi. Luottolaitos ehdotetaan määriteltäväksi viittauksella uuteen maatalouden rakennetuista annettavaan lakiin, jonka 52 §:n 1 momentissa määritellään luottolaitos ja 3 momentissa menettely, jolla tällainen luottolaitos hyväksytään tuettujen lainojen myöntäjäksi. Vastaavasti keskusrahallaitoksen osalta viitattaisiin mainitun lain 52 §:n 2 momenttiin, jossa säädetään keskusrahallaitokseksi katsottavasta luottolaitoksesta, ja 3 momenttiin, jossa säädetään keskusrahallaitoksen hyväksymismenettelystä.

4 a §. Tuettavan toimenpiteen aloittamista, lupia ja suunnitelmia koskevat edellytykset.

Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 4 a §, jossa säädettäisiin tuettavaa toimenpidettä koskevista edellytyksistä. Sen 1 momentin mukaan tukea ei myönnettäisi sellaiseen toimenpiteeseen, jonka toteuttaminen on aloitettu ennen tuen myöntämistä. Kysymyksessä on muutos nykytilaan verrattuna. Voimassa olevan lainsäädännön mukaan tukea ei myönnetä toimenpiteeseen, jonka toteuttaminen on aloitettu ennen tukihakemuksen vireille tuloa. Rajoitus ei koskisi yhteisön osaksi rahoittamia tukia eikä tukia, jotka ovat luonteeltaan korvaavia. Tällaisiin toimenpiteisiin kuuluisi investointituki porojen hätäruokintaan.

Muutoksen tavoitteet liittyvät toisaalta yhteisön uusiin maatalouden valtiontukisääntöihin, joita sovelletaan myös luontaiselinkeinona harjoitettuun maatalouteen sekä porotalouteen, joka luetaan maataloustuotteen tuotantotoiminnaksi. Yhteisön valtiontukisäännöt lähtevät siitä, ettei tukea voida myöntää takautuvasti jo aloitettuihin toimenpiteisiin, sillä tällaisella tuella ei katsota oleva niin sanottua kannustinvaikutusta. Asiaa koskevat määräykset sisältyvät maatalousalan suuntaviivojen 15 ja 16 kohtaan sekä maatalouden ryhmäpoikkeusasetuksen 18 artiklaan. Tukea voidaan asetuksen 18 artiklan mukaan myöntää sellaista toimintaa varten, joka on toteutettu, tai sellaista palvelua varten, joka on saatu sen jälkeen kun tukijärjestelmä on laadittu ja julkaistu, tukihakemus on jätetty asianmukaisesti ja viranomaisen on hakemuksen hyväksynyt siten, että se velvoittaa viranomaisen myöntämään tuen, ja että tuen määrä tai sen laskentaperusteet on selvästi ilmoitettu. Hakemuksen hyväksymisen edellä tarkoitettulla tavalla voi tapahtua ainoastaan, jos tuen myöntämiseen on käytävissä varoja. Kansallisessa oikeusjärjestelmässä tämä tarkoittaa tukipäätöksen tekemistä.

Maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain mukaista tukea voidaan myöntää aloitettuun toimenpiteeseen edellyttäen kuitenkin, että toimenpiteen toteuttamista ei ole aloitettu ennen tukihakemuksen vireille tuloa. Syynä erilaiseen käytäntöön ovat valtiontukisäännöt. Maaseudun kehittämislain perusteella myönnettävään tukeen voidaan soveltaa yleisiä valtiontukisääntöjä kuten pk-

ryhmäpoikkeusasetusta ja de minimis-asetusta. Edellä mainittuihin asetuksiin ei toistaiseksi sisälly vastaavaa rajoitusta. Jotta muuta toimintaa kuin maataloutta koskeva säännös aloittamisesta olisi yhdenmukainen maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain 7 §:n 3 momentin kanssa, ehdotetaan, että aloittaminen olisi tällöin mahdollista jo tukihakemuksen vireille tulon jälkeen.

Nuoren viljelijän aloitustuen osalta on tarpeen säätää poikkeuksesta. Usein sukupolvenvaihdoksen toteuttamiseen vaikuttavat monet hakijasta riippumattomat seikat kuten maatilalan luovuttajan henkilökohtainen tilanne ja erityisesti luopumistukea koskevan lainsäädännön mukaisten määräaikojen täyttäminen. Lisäksi tuen myöntäminen tilanteissa, joissa tilanpito on aloitettu, on yhteisön lainsäädännön mukaan sallittua. Komission toimeenpanoasetuksen 13 artiklan 4 kohdan mukaan päätös aloitustuen myöntämisestä on kuitenkin tehtävä 18 kuukauden kuluessa tilanpidon aloittamisesta. Tilanpidon aloittaminen määritellään mainitun säännöksen mukaan kansallisessa lainsäädännössä. Näin ollen pykälän 1 momentissa säädettäisiin mahdollisuudesta myöntää aloitustukea enintään 18 kuukauden kuluessa tilanpidon aloittamisesta.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin tuettavan toimenpiteen luvanvaraisuutta koskevista edellytyksistä sekä rakentamista koskevan suunnitelman esittämisestä. Jos tuettava toimenpide edellyttää luvan hankkimista viranomaiselta, tuen myöntämisen edellytyksenä olisi luvan esittäminen. Lupa olisi oltava hakemuksen vireille tulon hetkellä, ja se olisi liitettävä hakemukseen. Kysymys on osaltaan yhteisön lainsäädännössä ja valtioneuvoston päätösten perusteiden mukaisesti tarkoitettujen pakollisten vaatimusten noudattamisen tutkimisesta. Lisäksi näin varmistetaan tuettavien toimenpiteiden yhteensopivuus erityisesti maankäyttöä ja rakentamista sekä ympäristön suojelua koskevassa lainsäädännössä edellytettyjen lupien ehtoihin ja menettelyihin.

Jos tuettavaan toimenpiteeseen sisältyy rakentamisinvestointi, hakijan olisi esitettävä rakentamista koskeva suunnitelma. Tarkoituksena on varmistua siitä, että tuen myöntävällä viranomaisella on käytössään riittävät tiedot tuettavan rakentamisen teknisistä yksi-

tyiskohdista, jotta varmistetaan rakentamisinvestoinnin toimivuus ja tarkoituksenmukaisuus tuella edistettävien tavoitteiden saavuttamiseksi.

5 §. Tuen saamisen yleiset edellytykset. Pykälän 1 momentissa säädetään tukikelpoisista luonnollisista ja oikeushenkilöistä ja 2 momentissa elinkeinonharjoittajia koskevista lisäedellytyksistä. Pykälän 3 momentin mukaan tukea ei myönnetä alle 18-vuotiaalle eikä 65 vuotta täyttäneelle henkilölle. Enimmäiskärajaksi ehdotetaan alennettavaksi 63 vuoteen. Muutos vastaisi muussa tukea koskevissa laeissa noudatettua linjaa, jonka mukaan elinkeinotukea ei myönnetä enää henkilöille, joiden on mahdollista saada työeläkelainsäädännön mukaista vanhuuseläkettä.

8 §. Ohjelma ja sen toteuttaminen Euroopan yhteisön rahoituksella. Voimassa olevassa 8 §:ssä säädetään maa- ja metsätalousministeriön asemasta Euroopan yhteisön rakennerahaston varoja käytettäessä. Säännös koskee vuosien 2000—2006 rakennerahasto-ohjelmaa. Vuosina 2007—2013 porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoitukseen ei enää käytetä rakennerahastojen varoja, vaan rahoitus saadaan Euroopan maatalouden maaseudun kehittämisen rahastosta eli maaseuturahastosta. Varojen käyttö edellyttää, että rahoitettavat toimenpiteet on sisällytetty asianomaiseen ohjelmaan. Niistä säädetään kansallisesti maaseudun kehittämiseen liittyvien ohjelmien hallinnoinnista annetussa laissa (532/2006). Pykälään ehdotetaan muutettavaksi siten, että tukea voitaisiin myöntää toimenpiteeseen, joka sisältyy mainitun lain 7 §:ssä tarkoitettuun ohjelmaan. Ohjelmasta myönnetyn tuen EY:ltä saatavaan rahoitusosuuteen sovellettaisiin, mitä edellä mainitussa laissa säädetään.

9 §. Ohjelmatyö. Pykälän mukaan ohjelmatyössä noudatetaan, mitä rakennerahastojen kansallisesta hallinnoinnista erikseen säädetään. Valtioneuvostolle on lisäksi annettu valtuus säätää tarkemmin maakunnan yhteistyöryhmän maaseutujaoston tehtävistä tämän lain mukaisia toimenpiteitä toteutettaessa. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi, koska ohjelmatyöstä säädetään erikseen kansallisesti maaseudun kehittämiseen liittyvien ohjelmien hallinnoinnista annetussa laissa.

16 §. Irtaimistotuki. Pykälän 1 momentin mukaan paliskunnalle voidaan myöntää irtaimistotukea siirrettävien, poronhoidon kannalta välttämättömien aitojen, sähkö- ja vesihuoltoyksiköiden, teurastamoyksiköiden ja työmaa-asuntojen sekä siitosporojen ja muun maa- ja metsätalousministeriön antamassa asetuksessa tarpeelliseksi katsottaviin, poronhoidon kannalta välttämättömän irtaimiston hankinnasta aiheutuviin kustannuksiin. Momentin tukikohteista ehdotetaan poistettavaksi mahdollisuus siitosporojen hankinnan tukemiseen, koska yhteisön valtiontukisäännöissä ei enää sallita eläinten hankintaa koskevien investointien tukemista.

18 §. Porotalous- ja luontaiselinkeinoyritysten tukeminen. Pykälän 1 momentissa säädetään EY:n osaksi rahoittamien tukien myöntämisen edellytyksistä viittaamalla asianomaisiin EY:n maaseudun kehittämisasetuksen artikloihin. Tukea on voitu myöntää asetuksen 4–7, 30, 33 ja 45 artiklan nojalla porotalouden ja luontaiselinkeinojen tuotannonlisiin ja tuotantotoiminnan edellyttämiin ympäristön- ja työsuojelullisiin investointeihin ja investointihankkeiden suunnittelukustannuksiin, 8 artiklan nojalla nuorten viljelijöiden tilanpidon aloittamiseen, 9, 33 ja 45 artiklan nojalla ammatilliseen lisä- ja täydennyskoulutukseen, 25–28 ja 30 artiklan nojalla tukea tuotteiden jalostuksen ja kaupan pitämisen edellytysten parantamiseen sekä 29, 32, 33 ja 45 artiklan nojalla maaseutualueiden sopeuttamisen ja kehittämisen edistämiseksi muihin kuin edellä mainittuihin toimenpiteisiin.

Vastaavista seikoista säädetään uudella ohjelmakaudella EY:n maaseutuasetuksessa. Asetuksen 26 artiklan mukaan investointitukea voidaan myöntää maatalojen nykyaikaisamisesta johtuviin aineellisiin ja aineettomiin investointeihin, jotka parantavat maatalan kokonaistehokkuutta ja jotka ovat kyseiseen investointiin sovellettavien yhteisön vaatimusten mukaisia. Jos investoinnit tehdään yhteisön vaatimusten täyttämiseksi, tukea voidaan myöntää vain niihin investointeihin, jotka tehdään hiljattain käyttöön otettujen yhteisön vaatimusten täyttämiseksi. Tällöin voidaan kyseisen vaatimuksen täyttämiseksi myöntää enintään 36 kuukauden pituinen lisäaika, joka alkaa päivästä, jolloin

vaatimuksesta tulee maatilalle pakollinen. Kun on kyse nuorista viljelijöistä, jotka saavat asetuksen 20 artiklan a alakohdan ii luetelmakohdassa säädettyä tukea eli nuoren viljelijän aloitustukea, tukea voidaan myöntää investointeihin, jotka tehdään voimassa olevien yhteisön vaatimusten täyttämiseksi, jos investoinnit eritellään asetuksen 22 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetussa elinkeinosuunnitelmassa. Myönnettävä lisäaika, jonka kuluessa vaatimukset on täytettävä, voi olla korkeintaan 36 kuukautta toiminnan aloittamispäivästä. Tuen enimmäismäärä voi asetuksen mukaan olla enintään 60 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista nuorilla viljelijöillä ja 50 prosenttia muilla. Asetuksen 27 artiklan mukaan taas tukea voidaan myöntää metsien taloudellisen arvon parantamiseen. Investointitukea voidaan myöntää sellaisia metsiä varten, jotka ovat yksityisomistajien tai heidän yhdistystensä taikka kuntien tai kuntayhtymien omistuksessa. Investointien on perustuttava metsänhoitosuunnitelmiin, kun on kyse metsätiloista, jotka ylittävät tietyn, jäsenvaltioiden ohjelmissa määritettävän koon.

Asetuksen 30 artiklan mukaan tukea voidaan myöntää toimiin, jotka liittyvät maa- ja metsätalousmaalle pääsyyn, tilusjärjestelyihin ja maanparannukseen, energiahuoltoon ja vesitalouteen. Lisäksi 52 artiklan 1 kohdan a alakohdan i kohdan mukaan tukea voidaan myöntää toiminnan laajentamiseen maatalouden ulkopuolelle, mikroyritysten perustamiseen ja kehittämiseen sekä matkailuelinkeinojen edistämiseen. Pykälän 1 momentin 1 kohdassa ehdotetaan viitattavaksi EY:n uuden maaseutuasetuksen (EY) N:o 1298/2005 26, 27, 30 ja 52 artiklaan.

Nuorten viljelijöiden aloitustuesta säädetään maaseutuasetuksen 22 artiklassa. Sen mukaan tukea voidaan myöntää henkilöille, jotka ovat alle 40-vuotiaita ja ryhtyvät ensimmäistä kertaa tilanpidosta vastaaviksi maatalousyrittäjiksi, jotka ovat riittävän ammattitaitoisia ja jotka esittävät maataloustoimintansa kehittämiseksi elinkeinosuunnitelman. Tukea voidaan myöntää avustuksena enintään 30 000 euroa ja korkotukena samoin enintään 30 000 euroa, mutta yhteensä tuki voi olla enintään 55 000 euroa. Pykälän 1 momentin 2 kohdassa ehdotetaan viitattavak-

si kyseiseen neuvoston asetuksen 22 artiklaan porotalouden ja luontaiselinkeinoharjoittajan aloitustuen osalta.

Ammatillisen koulutuksen ja tiedotuksen tuesta säädetään kyseisen neuvoston asetuksen 21 artiklassa. Sen mukaan tukea voidaan myöntää maa- ja metsätalous- ja elintarvikkealoilla toimiville henkilöille tarjottavaa ammatillista koulutusta ja tiedotusta koskeviin toimiin, tieteellisen tiedon ja innovatiivisten käytäntöjen levittäminen mukaan luetuina. Lisäksi 52 artiklan c kohdan mukaan asetuksen IV osastoon sisältyvän 3 jakson mukaiseen toimintalinjaan 3 kuuluvien alojen taloudellisille toimijoille suunnattuun koulutus- ja tiedotustoimenpiteisiin voidaan myöntää tukea. Tuen piiriin ei kuitenkaan kuulu opetus tai koulutus, joka on osa keskiasteen tai sitä ylemmän koulutusasteen tavanomaisia maa- ja metsätalouden koulutusohjelmia tai -järjestelmiä. Pykälän 1 momentin 3 kohdassa ehdotetaan viitattavaksi kyseiseen neuvoston asetuksen 21 artiklaan ja 52 artiklaan ammatillisen lisä- ja täydennyskoulutuksen osalta.

Maa- ja metsätaloustuotteiden arvon lisäämisestä säädetään neuvoston asetuksen 28 artiklassa. Sen mukaan tukea myönnetään aineellisiin ja aineettomiin investointeihin, jotka parantavat yrityksen kokonaistehokkuutta ja jotka liittyvät perustamissopimuksen liitteeseen I kuuluvien tuotteiden, paitsi kalastustuotteiden, sekä metsätaloustuotteiden jalostukseen tai kaupan pitämiseen tai perustamissopimuksen liitteeseen I kuuluviin tuotteisiin, paitsi kalastustuotteisiin, sekä metsätaloustuotteisiin liittyvien uusien tuotteiden, menetelmien ja tekniikoiden kehittämiseen. Edellytyksenä on myös että investointi on kyseiseen investointiin sovellettavien yhteisön vaatimusten mukainen. Jos investoinnit tehdään yhteisön vaatimusten täyttämiseksi, tukea voidaan myöntää vain mikroyritysten tekemiin investointeihin, jotka tehdään hiljattain käyttöön otettujen yhteisön vaatimusten täyttämiseksi. Tällöin voidaan kyseisen vaatimuksen täyttämiseksi myöntää enintään 36 kuukauden pituinen lisäaika, joka alkaa päivästä, jolloin vaatimuksesta tulee yritykselle pakollinen. Tuen enimmäismäärä on 50 prosenttia tukikelpoisten investointien määrästä lähentymistavoitekelpoisilla alueilla ja 40

prosenttia muilla alueilla. Tukea voidaan pääsääntöisesti myöntää vain pienille ja keskisuurille yrityksille. Tukea ei saa myöntää vaikeuksissa oleville yrityksille. Pykälän 1 momentin 4 kohdassa ehdotetaan viitattavaksi kyseisen neuvoston asetuksen 28 artiklaan ammatilliseen tuotteiden jalostuksen ja kaupan pitämisen edellytysten parantamiseen liittyvien investointien osalta.

Neuvoston asetuksen (EY) N:o 1257/1999 33 artiklan mukaan tukea on voitu myöntää sellaisiin toimenpiteisiin, jotka liittyvät maatilatalouden toimintoihin ja niiden muutokseen sekä maaseudun toimintoihin, jotka eivät kuulu minkään muun mainitussa osastossa tarkoitettujen toimenpiteiden soveltamisalaan. Nämä toimenpiteet ovat koskeneet maan tuottokyvyn parantamista, maa-alueiden usjakoa, lomitus- ja tilanhoitopalvelujen perustamista, laadukkaiden maataloustuotteiden pitämistä kaupan, maaseudun elinkeinojen ja maaseudun väestön peruspalveluja, kylien kunnostamista ja kehittämistä sekä maaseutuperinnön suojelemista ja säilyttämistä, toimintojen monipuolistamista maataloudessa ja sitä lähellä olevilla aloilla monimuotoisuuden tai vaihtoehtoisten tulonlähteiden edistämiseksi, maatalouden vesivarojen hoitoa, maatalouden kehittämiseen liittyvien maaseudun perusrakenteiden kehittämistä ja parantamista, matkailu- ja käsityöläiselinkeinojen kannustamista, ympäristönsuojelua maa- ja metsätalouden aloilla ja maisemanhoitoa sekä eläinten hyvinvoinnin parantamista, luonnononnettomuuksien vahingoittamien maatalouden tuotantomahdollisuuksien palauttamista ja asianmukaisten torjuntavälineiden käyttöönottoa ja uusia rahoitusjärjestelyjä.

Uuden maaseutuasetuksen 24 artiklan mukaan on edelleen mahdollista tukea neuvontapalvelujen käyttöä ja 25 artiklan mukaan tilanhoito-, lomitus- ja neuvontapalvelujen perustamista. Asetuksen 27 ja 28 artiklassa tarkoitettujen toimenpiteiden kysymykseen muualla kuin porotalous- tai luontaiselinkeinotilalla toteutettavissa jalostusta ja kaupan pitämistä koskevissa investoinneissa. Asetuksen 30 artiklassa tarkoitettujen toimenpiteiden kysymykseen myös muutoin kuin tilakohtaisina investointeina.

Asetuksen 52 artiklan mukaan tukea voidaan myöntää maaseudun elinkeinoelämän

monipuolistamiseen tarkoitettuun toimenpiteeseen, joihin kuuluu taloudellisen toiminnan laajentaminen maatalouden ulkopuolelle, mikroyritysten perustamiseen ja kehittämiseen myönnettävä tuki yrittäjyyden edistämiseksi ja elinkeinoelämän kehittämiseksi sekä matkailuelinkeinojen edistäminen. Lisäksi tukea voidaan myöntää maaseutualueiden elämänlaadun parantamiseen tarkoitettuihin toimenpiteisiin, joihin kuuluvat maaseudun elinkeinoelämän ja maaseutuväestön peruspalvelut, kylien kunnostus ja kehittäminen, maaseutuperinnön säilyttäminen ja edistäminen samoin kuin näiden alojen taloudellisille toimijoille suunnattuun koulutus- ja tiedotustoimenpiteisiin sekä pätevyyden hankkimiseen ja toiminnan edistämiseen tähtääviin toimenpiteisiin, joiden tavoitteena on paikallisen kehittämisstrategian valmistelu ja täytäntöönpano.

Uuden asetuksen soveltamisala kattaa pääosin samat toiminnot kuin aikaisemman asetuksen vastaava kohta. Momentin 5 kohdassa ehdotetaan viitattavaksi uuden asetuksen 24, 25, 27, 28, 30 ja 52 artiklaan.

21 §. Valtionlainat ja niiden korko. Lainojalla on edelleen mahdollista myöntää luottolaitosten välityksellä valtionlainoja maatilatalouden kehittämisrahaston varoista. Lain 21 §:n 2 momentissa säädetään valtionlainan korosta. Voimassa olevan säännöksen mukaan valtionlainan kokonaiskorko on viitekoron ja siihen lisättävän kiinteän prosenttiyksikkömäärän summa. Lainansaajan on maksettava lainasta kyseistä korkoa viisi prosenttiyksikköä alemmaa korkoa, kuitenkin vähintään kahden prosentin vuotuista korkoa. Viitekorosta, viitekorkoon lisättävästä kiinteästä prosenttiyksikkömäärästä, korkoetuuteen ja korkovapauteen sisältyvän tuen laskemisesta, vapaavuosien ja korkovapauden enimmäismääristä samoin kuin tarvittaessa lainaan liittyvän tuen enimmäismääristä säädetään valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetuksella viitekoroksi on säädetty kuuden tai 12 kuukauden euribor-korko lisättynä kahdella prosenttiyksiköllä.

Korkotukilainojen korkotuki on sekä maatalouden rakennetukea koskevassa lainsäädännössä ja ehdotetussa uudessa vastaavassa laissa että voimassa olevassa porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslaissa enintään

neljä prosenttiyksikköä. Lainansaajan on kuitenkin maksettava lainasta vähintään kahden prosentin korkoa. Jäljempänä 26 §:ssä ehdotetaan korkotukilainan vähimmäiskorkoa alennettavaksi yhteen prosenttiin. Jotta valtionlainat ja korkotukilainat olisivat korkotasoltaan lähellä toisiaan, ehdotetaan myös valtionlainoissa vähimmäiskoroksi yhtä prosenttia. Korkoetuuden enimmäismäärä säilyisi ennallaan viitenä prosenttiyksikkönä.

26 §. Korkotukilainojen korko. Pykälän 1 momentin mukaan luottolaitoksen korkotukilainasta perimä kokonaiskorko saa olla enintään sen koron suuruinen, jota pankki perii samanlaisiin tarkoituksiin tavanomaisin ehdoin myönnettävistä normaalikorkoisista lainoista lisättynä korkotukilainojen myöntämisestä ja hoitamisesta aiheutuvilla ylimääräisillä kustannuksilla. Maaseutuvirastolla on oikeus olla hyväksymättä lainaa korkotukilainaksi, jos lainan kokonaiskorko poikkeaa edellä mainitusta korosta. Pykälän 2 momentin mukaan lainasta maksettavan korkotuen suuruus on neljä prosenttiyksikköä. Lainansaajan on kuitenkin maksettava vähintään kahden prosentin vuotuista korkoa. Korkotuen loputtua lainansaajan on maksettava lainasta kokonaiskoron suuruista korkoa. Korkotukea maksetaan myös yrityssaneerausta ja yksityishenkilön velkajärjestelyä koskevan hakemuksen vireillä ollessa. Korkotukea ei makseta niiden lisäkustannusten osalta, jotka aiheutuvat ulkomaan valuutan määräisen luoton valuuttakurssien muutoksesta.

Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että lainasta maksettavan korkotuen suuruus olisi edelleen neljä prosenttiyksikköä, mutta lainansaajan olisi maksettava vähintään yhden prosentin vuotuista korkoa. Samoin kuin tähänkin asti korkotuen loputtua lainansaajan on maksettava lainasta kokonaiskoron suuruista korkoa. Samoin korkotukea maksetaan myös yrityssaneerausta ja yksityishenkilön velkajärjestelyä koskevan hakemuksen vireillä ollessa. Korkotukea ei edelleenkaan maksettaisi niiden lisäkustannusten osalta, jotka aiheutuvat ulkomaan valuutan määräisen luoton valuuttakurssien muutoksesta.

35 §. Viranomaiset. Pykälässä säädetään viranomaisista, joille lain toimeenpano kuuluu. Pykälän 5 momentin mukaan maa- ja

metsätalousministeriö päättää, milloin tehtävissä voidaan käyttää apuna Kasvintuotannon tarkastuskeskusta, Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitosta ja muita maa- ja metsätalousministeriön alaisia laitoksia. Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen ja Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksen tehtävät on elintarviketurvallisuusvirastosta annetulla lailla (25/2006) siirretty kyseiselle virastolle. Vastaava muutos ehdotetaan tehtäväksi momenttiin.

39 §. Lainan nostaminen ja luottolaitoksissa suoritettava valvonta. Pykälän mukaan porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain mukaisia lainoja myöntävien luottolaitosten on valvottava, että lainat nostetaan maaseutuelinkeinoviranomaisen tukipäätöksen mukaisesti. Lainan myöntänyt luottolaitos on velvollinen antamaan Maaseutuvirastolle yksilöidystä pyynnöstä sellaisia tietoja, jotka ovat tarpeen sen selvittämiseksi, onko lainan hakija ollut tuen tarpeessa. Se on myös velvollinen antamaan maa- ja metsätalousministeriölle ja Maaseutuvirastolle ne tiedot ja tarkastettavaksi ne asiakirjat, jotka tarvitaan sen toteuttamiseksi, onko lainaehtoja ja asianomaisia Euroopan yhteisön säädöksiä sekä tätä lakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä muutoin noudatettu. Edellä mainittu tietojenantovelvollisuus koskee myös salassa pidettäviä tietoja.

Maatalouden rakennetukia koskevaan lainsäädäntöön ehdotetaan muutosta, jonka mukaan kyseiseen lainsäädäntöön perustuvia korkotukia ei saa nostaa, ellei tuen saaja esitä lainan nostamiseksi työvoima- ja elinkeinokeskuksen nostolupaa. Nostoluvan edellytyksenä olisi tuetun hankkeen toteuttamisesta esitetty hyväksyttävä selvitys. Kyseiseen lainsäädäntöön ehdotetaan valtuutta säätää valtioneuvoston asetuksella tarkemmin nostolupaa varten esitettävistä selvityksistä, menettelystä ja määräajasta nostoluvan saamiseksi. Koska tukijärjestelmä porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslaissa menettelyiltään pääosin vastaa maatalouden rahoituslainsäädännön vastaavia menettelyjä, ehdotetaan vastaava muutos tehtäväksi myös porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain 39 §:n 1 momenttiin. Voimassa olevan pykälän 1 momenttiin sisältyvä luottolaitoksen valvontavelvollisuutta ja 2 momenttiin sisältyvää viranomaisten tiedonsaantioikeutta

koskevat säännökset ehdotetaan siirrettäväksi 2 ja 3 momenteiksi.

42 a §. Luottolaitoksiin sovellettavat säännökset. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi, miltä osin porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslakia sovellettaessa noudatetaan maatalouden rakennetuista annetun lain säännöksiä lainoihin liittyviä tukitehtäviä hoidettaessa. Pykälässä viitattaisiin viimeksi mainitun lain 53 §:ään, jossa on tarkoitus säätää luotonantajan tai keskusrahallaitoksen tehtävien hoitamiseen liittyvästä vastuusta. Säännös ei toisi muutosta nykytilaan. Sen tarkoituksena on säätää perustuslain 124 §:ssä tarkoitetuista oikeusturvan ja hyvän hallinnon takeista julkisen hallintotehtävän siirtämisen yhteydessä. Samoin viitattaisiin 54 §:ään, jossa on tarkoitus säätää luotonantajan erityisistä avustamis- ja tiedonantovelvollisuuksista. Näitä olisivat ilmoitukset viranomaisille lainan siirroista ja lainaehtojen muutoksista, jotka eivät edellytä työvoima- ja elinkeinokeskuksen lupaa.

46 §. Vastuu varojen palauttamisesta eräissä tapauksissa. Voimassa olevassa 46 §:ssä säädetään jäsenvaltion vastuun perusteella velvollisuudesta palauttaa valtion rakennerahastoista väärin maksettu tuki takaisin yhteisölle. Säännöstä ehdotetaan muutettavaksi siten, että maa- ja metsätalousministeriö palauttaa varat, jotka Euroopan yhteisön yhteistä maatalouspolitiikkaa tai maaseuturahastoa koskevassa lainsäädännössä tarkoitettun jäsenvaltion vastuun perusteella jäsenvaltio on velvollinen palauttamaan yhteisölle.

2 Tarkemmat säännökset ja määräykset

Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain tarkemmasta soveltamisesta säädetään valtioneuvoston asetuksessa porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoitustuesta (175/2001). Lisäksi maa- ja metsätalousministeriön asetuksella porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoitustuen kohdentamisesta (176/2001) on täsmennetty tukikohteita. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain täytäntöönpanosta (340/2001) säädetään tarkemmin tukimenettelystä ja valtioneuvoston asetuksessa porotalouden ja luon-

taiselinkeinojen rahoituslain mukaisista valtiontakauksista (665/2001) valtiontakauksien käytöstä. Valtioneuvoston asetuksessa eräiden porotalouden ja luontaiselinkeinojen velkojen järjestelyistä (769/2000) ja maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa eräiden porotalouden ja luontaiselinkeinojen velkojen järjestelyistä (791/2000) säädetään tarkemmin porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain mukaisista velkajärjestelyistä.

Asetukset 175/2001 ja 176/2001 muutetaan vastaamaan muutetun lain säännöksiä. Sen sijaan muutokset täytäntöönpanomenettelyyn, josta säädetään asetuksessa 340/2001, tekee Maaseutuvirasto määräyksillään lailla 426/2007 säädetyn valtuuden nojalla. Velkajärjestelyjä koskevien asetusten säännöksiä ei ole tarpeen ehdotetun lain johdosta muuttaa.

3 Voimaantulo

Esitykseen sisältyvä lakiehdotus ehdotetaan tulevaksi voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana. Voimaantulosta säädettäisiin sen jälkeen, kun ehdotettuun lakiin sisältyvästä valtioneuvoston asetuksella ilmoitettu ja tukijärjestelmien yhdenmukaisuus yhteisön lainsäädännön kanssa on varmistettu.

Vireillä olevat asiat käsiteltäisiin loppuun aikaisemman lainsäädännön mukaisesti, jollei yhteisön lainsäädännöstä muuta johdu. Ennen lain voimaantuloa myönnettyihin tukiihin ja muuhun lain toimeenpanoon perustuviin toimenpiteisiin samoin kuin syntyneisiin saamisiin sovellettaisiin myös aikaisempia säännöksiä, jollei yhteisön lainsäädännöstä muuta johdu.

4 Suhde perustuslakiin ja sääntämiskäytäntöön

Esityksen tarkoituksena on mahdollistaa porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslakiin sisältyvien tukijärjestelmien toteuttamisen jatkaminen yhteisön lainsäädännön muutosten mukaisesti.

Lukuun ottamatta lainan nostolupaa koskevaa rajoitettua valtuutta 39 §:ssä ehdotettuun lakiin ei sisälly uusia valtuuksia säätää valtioneuvoston tai maa- ja metsätalousministeriön asetuksella tukijärjestelmistä. Lakiin jo

sisältyvien valtuussäännösten käyttöä rajoittaa perustuslain 80 §:n 1 momenttiin sisältyvä laissa säätämisen vaatimus. Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain soveltamisalaan kuuluu sekä yhteisön varoista osaksi rahoitettavia että kokonaan kansallisista varoista rahoitettavia tukia. Perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännössä (PeVL 47/2001 vp. ja PeVL 25/2005 vp.) on kiinnitetty huomiota siihen, että tukijärjestelmiin liittyvien valtuuksien käyttöä rajaavat käytännössä yhteisön varoista osaksi rahoitettavia tukia ja valtiontukia koskeva yhteisön lainsäädäntö sekä eduskunnan päätökset talousarvion otettavista määrärahoista, niiden käyttötarkoituksista sekä muista talousarvion perusteluista. Nämä rajoitteet huomioon ottaen asetuksia on tarkoitus muuttaa siten, että niissä otetaan huomioon sekä ehdotetusta laista että yhteisön säädöksistä johtuvat välttämättömät muutokset.

Perustuslain 124 §:ssä säädetään julkisen hallintotehtävän antamisesta muulle kuin viranomaiselle. Täsmentämällä luottolaitosten velvollisuuksia taataan hyvän hallinnon noudattamista koskevat menettelyt myös kyseisiä luottolaitosten vastuulla olevien julkisten tehtävien hoitamisessa. Esityksessä, joka koskee maatalouden rakennetuista annettavaa lakia, ehdotetaan, että esityksestä tulisi saada perustuslakivaliokunnan lausunto. Kyseessä on kuitenkin kokonaisuudistus, johon sisältyy kaikilta osin säädösten, viranomaisten ja muiden julkista tehtävää hoitavien tahojen, tuensaajaa koskevien tietojen käsittelyn ja muutoksenhakujärjestelmän uudelleen säätäminen, jolloin kokonaisuuden perustuslainmukaisuuden arviointi on tarpeen. Nyt ehdotetut muutokset merkitsevät lähinnä yhteisön lainsäädännön huomioon ottamista kansallisessa lainsäädännössä. Siinä tapauksessa, että ne maatalouden rakennetuista annettavan lain säännökset, joihin ehdotetussa laissa on tarkoitus viitata, perustuslakivaliokunnan lausunnon johdosta muuttuvat, tulisi kyseinen perustuslakivaliokunnan lausunto luonnollisesti otettavaksi huomioon siinä tapauksessa, että sillä on vaikutusta ehdotetun lain säännöksiin. Koska lakiehdotukseen sisältyvät muutosehdotukset muuten ovat luonteeltaan pääosin samanlaisia, joita eduskunta jo on käsitellyt lakien 275/2004 ja 426/2007

yhteydessä, katsotaan, että ehdotettu laki voidaan säätää tavallisessa lainsäätämisyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 21 päivänä tammikuuta 2000 annetun porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain (45/2000) 9 §,
muutetaan 1 §:n 1 momentti, 2 §, 3 §:n 6 ja 7 momentti, 5 §:n 3 momentti, 8 §, 16 §:n 1 momentti, 18 §:n 1 momentti, 21 §:n 2 momentti, 26 §:n 2 momentti, 35 §:n 5 momentti sekä 39 ja 46 §,
 sellaisena kuin niistä on 39 § osaksi laissa 426/2007, ja
lisätään lakiin uusi 4 a ja 42 a §, seuraavasti:

1 §

Lain tavoitteet

Tämän lain tavoitteena on edistää ja monipuolistaa porotalouden ja luontaiselinkeinojen elinkeinotoimintaa, parantaa elinkeinojen rakennetta ja toimintaedellytyksiä, edistää uusiutuvien luonnonvarojen kestäväää käyttöä, kehittää poronhoito- ja luontaiselinkeinoaluetta sekä tukea haja-asutusalueiden ja yhdyskuntien kehittämistä poronhoitoalueella ja luontaiselinkeinojen harjoittamisalueella. Tavoitteita toteutetaan osana porotalouden ja luontaiselinkeinojen toimintaedellytysten kehittämistä. Tämän lain mukaisissa toimenpiteissä tulee lisäksi ottaa huomioon Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan ja maaseutupolitiikan tavoitteet.

Tämän lain tavoitteiden saavuttamiseksi voidaan käyttää sekä kansallisia että Euroopan yhteisön (EY) maaseuturahastosta tai Euroopan unionin (EU) muista varoista osaksi tai kokonaan rahoitettavia tukijärjestelmiä. Tätä lakia ei sovelleta Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan alaan kuuluvien toimenpiteiden tukemiseen.

Tätä lakia ei sovelleta toimenpiteeseen, johon on myönnetty tukea maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain (1443/2006) tai maatalouden rakennetuista annetun lain (/) nojalla.

Tätä lakia sovelletaan poronhoitolaissa (848/1990) tarkoitettulla poronhoitoalueella harjoitettavaan porotalouteen. Luontaiselinkeinojen osalta tämän lain säännöksiä sovelletaan Enontekiön, Inarin, Utsjoen ja Savukosken kunnissa sekä Muonion, Kittilän, Sodankylän ja Sallan kuntien niissä osissa, jotka ovat Kajangin, Tepaston, Pomovaaran, Peurasuvannon, Savukosken, Seitajärven, Ruotsukaisen, Pulkkaviidan ja Ylirovanvaaran muodostaman rajaviivan pohjoispuolella, asianomaiset rajaviivalle sattuvat taloryhmät kuitenkin kokonaan mukaan lukien.

2 §

Soveltamisala ja maantieteellinen soveltamisalue

Tätä lakia sovelletaan Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1698/2005, jäljempänä EY:n maaseutuasetus, tarkoitettuihin toimenpiteisiin. Lisäksi lakia sovelletaan kansallisiin täydentäviin maaseudun kehittämistoimenpiteisiin.

3 §

Määritelmät

Luottolaitoksella tarkoitetaan maatalouden rakennetuista annetun lain 52 §:n 1 momentissa tarkoitettua luottolaitosta, jonka Maa-

seutuvirasto on mainitun lain 52 §:n 3 momentin nojalla hyväksynyt toimimaan luotto-laitoksena.

Keskusrahallaitoksella tarkoitetaan maatalouden rakennetuista annetun lain 52 §:n 2 momentissa tarkoitettua luotonantajaa, luotolaitosta tai muuta yhteisöä, jonka Maaseutuvirasto on mainitun lain 52 §:n 3 momentin nojalla hyväksynyt toimimaan keskusrahallaitoksena.

4 a §

Tuettavan toimenpiteen aloittamista, lupia ja suunnitelmia koskevat edellytykset

Lukuun ottamatta korvaavia toimenpiteitä kansallisista varoista rahoitettavaa porotalouden tai luontaiselinkeinon harjoittamiseen liittyvää tukea ei myönnetä sellaiseen toimenpiteeseen, jonka toteuttaminen on aloitettu. Jos tuettava toiminta ei koske porotalouden tai muun maatalouden harjoittamista taikka jos tuki myönnetään EY:n osaksi rahoittamana, tuen myöntämisen edellytyksenä kuitenkin on, että tukihakemus on tullut viireille ennen tuettavan toimenpiteen aloittamista. Nuoren viljelijän aloitustukea voidaan lisäksi myöntää enintään 18 kuukauden kuluessa tilanpidon aloittamisesta.

Jos tuettava toimenpide edellyttää luvan hankkimista viranomaiselta, tuen myöntämisen edellytyksenä on luvan esittäminen.

Jos tuettavaan toimenpiteeseen sisältyy rakentamisinvestointi, hakijan on lisäksi esitettävä rakentamista koskeva suunnitelma, josta käy ilmi rakentamisinvestoinnin toimivuus, tarkoituksenmukaisuus ja ympäristöön sopivuus.

5 §

Tuen saamisen yleiset edellytykset

Tukea ei myönnetä henkilölle, joka hakemuksen tullessa vireille on alle 18-vuotias tai on täyttänyt 63 vuotta.

8 §

Ohjelma ja sen toteuttaminen Euroopan yhteisön rahoituksella

Tässä laissa tarkoitettua tukea voidaan myöntää toimenpiteeseen, joka sisältyy maaseudun kehittämiseen liittyvien ohjelmien hallinnoinnista annetun lain (532/2006) 7 §:ssä tarkoitettuun ohjelmaan.

Ohjelmasta myönnetyn tuen EY:ltä saata-vaan rahoitusosuuteen sovelletaan, mitä 1 momentissa mainitussa laissa säädetään.

16 §

Irtaimistotuki

Paliskunnalle voidaan myöntää irtaimistotukea siirrettävien, poronhoidon kannalta välttämättömien aitojen, sähkö- ja vesihuoltoyksiköiden, teurastamoyskiköiden ja työmaa-asuntojen ja muun maa- ja metsätalousministeriön antamassa asetuksessa tarpeelliseksi katsottaviin, poronhoidon kannalta välttämättömän irtaimiston hankinnasta aiheutuviin kustannuksiin.

18 §

Porotalous- ja luontaiselinkeinoyritysten tukeminen

EY:n maaseutuasetuksessa tarkoitetuista tuista voidaan myöntää:

1) asetuksen 26, 27, 30 ja 52 artiklan nojalla tukea porotalouden ja luontaiselinkeinojen tuotannollisiin ja tuotantotoiminnan edellyttämiin ympäristön- ja työsuojelullisiin investointeihin ja investointihankkeiden suunnittelukustannuksiin;

2) asetuksen 22 artiklan nojalla nuorten viljelijöiden aloitustukea;

3) asetuksen 21 ja 52 artiklan nojalla tukea ammatilliseen lisä- ja täydennyskoulutukseen;

4) asetuksen 28 artiklan nojalla tukea tuotteen jalostuksen ja kaupan pitämisen edellytysten parantamiseen; sekä

5) asetuksen 24, 29, 30 ja 52—59 artiklan nojalla tukea maaseutualueiden sopeuttami-

sen ja kehittämisen edistämiseksi muihin kuin 1–4 kohdassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

21 §

Valtionlainat ja niiden korko

Valtionlainan kokonaiskorko on viitekoron ja siihen lisättävän kiinteän prosenttiyksikkömäärän summa. Lainansaajan on maksettava lainasta kyseistä korkoa viisi prosenttiyksikköä alemmaa korkoa, kuitenkin vähintään yhden prosentin vuotuista korkoa. Viitekorosta, viitekorkoon lisättävästä kiinteästä prosenttiyksikkömäärästä, korkoetuuteen ja korkovapauteen sisältyvän tuen laskemisesta, vapaavuosien ja korkovapauden enimmäismääristä samoin kuin tarvittaessa lainaan liittyvän tuen enimmäismääristä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

26 §

Korkotukilainojen korko

Lainasta maksettavan korkotuen suuruus on enintään neljä prosenttiyksikköä. Lainansaajan on kuitenkin maksettava vähintään yhden prosentin vuotuista korkoa. Korkotuen loputtua lainansaajan on maksettava lainasta kokonaiskoron suuruista korkoa. Korkotukea maksetaan myös yrityssaneerausta ja yksityishenkilön velkajärjestelyä koskevan hakemuksen vireillä ollessa. Korkotukea ei makseta niiden lisäkustannusten osalta, jotka aiheutuvat ulkomaan valuutan määräisen luoton valuuttakurssien muutoksesta.

35 §

Viranomaiset

Maa- ja metsätalousministeriö päättää, milloin tehtävissä voidaan käyttää apuna Elin-

tarviketurvallisuusvirastoa ja muita maa- ja metsätalousministeriön alaisia laitoksia.

39 §

Lainan nostaminen ja luottolaitoksissa suoritettava valvonta

Luottolaitoksen myöntämää valtionlainaa tai korkotukilainaa ei saa nostaa, ellei tuen saaja esitä lainan nostamiseksi työvoima- ja elinkeinokeskuksen nostolupaa. Nostoluvan edellytyksenä on tuetun hankkeen toteuttamisesta esitetty hyväksyttävä selvitys. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin nostolupaa varten esitettävistä selvityksistä, menettelystä ja määräajasta nostoluvan saamiseksi.

Luottolaitoksen on valvottava, että laina nostetaan maaseutuelinkeinoviranomaisen nostoluvan mukaisesti.

Lainan myöntänyt luottolaitos on velvollinen antamaan Maaseutuvirastolle yksilöidystä pyynnöstä sellaisia tietoja, jotka ovat tarpeen sen selvittämiseksi, onko lainan hakija ollut tuen tarpeessa. Se on myös velvollinen antamaan maa- ja metsätalousministeriölle ja Maaseutuvirastolle ne tiedot ja tarkastettavaksi ne asiakirjat, jotka tarvitaan sen toteamiseksi, onko lainaehdot ja asianomaisia Euroopan yhteisön säädöksiä sekä tätä lakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä muutoin noudatettu. Edellä mainittu tietojenantovelvollisuus koskee myös salassa pidettäviä tietoja.

42 a §

Luottolaitoksiin sovellettavat säännökset

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään, luottolaitokseen, luottolaitoksen palveluksessa olevaan henkilöön, luotonantajan avustamis- ja tiedonantovelvollisuuteen sovelletaan, mitä maatalouden rakennetuista annetun lain 53 ja 54 §:ssä säädetään vastaavien, tässä laissa tarkoitettuihin tehtäviin liittyvistä asioista.

46 §

*Vastuu varojen palauttamisesta eräissä ta-
pauksissa*

Jos valtio on Euroopan yhteisön yhteistä maatalouspolitiikkaa tai maaseuturahastoa koskevassa lainsäädännössä tarkoitetun jäsenvaltion vastuun perusteella velvollinen maksamaan Euroopan yhteisöjen komissiolle takaisin Euroopan yhteisön varoja, tuen välittäjä on velvollinen maksamaan valtiolle sen komissiolle suorittaman määrän täysimääräisenä kuluineen, jos varojen takaisinmaksu on johtunut välittäjän virheellisestä menettelystä tai jos välittäjä on ohjelma-asiakirjan perusteella suoraan vastuussa komissiolle varojen käytöstä. Varojen palauttamisesta päättää maa- ja metsätalousministeriö.

Tämä laki tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettävänä ajankoh-
tana.

Tämän lain voimaantullessa vireillä oleviin asioihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jollei Euroopan yhteisön säännöksistä muuta johdu.

Ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleen lainsäädännön täytäntöönpanon osalta sekä mainitun lainsäädännön nojalla syntyneisiin valtion ja luottolaitosten saamisiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, määräyksiä ja sopimusehtoja, jollei Euroopan yhteisön säännöksistä muuta johdu.

Helsingissä 12 päivänä lokakuuta 2007

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Maa- ja metsätalousministeri *Sirkka-Liisa Anttila*

Laki**porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 21 päivänä tammikuuta 2000 annetun porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain (45/2000) 9 §,

muutetaan 1 §:n 1 momentti, 2 §, 3:§:n 6 ja 7 momentti, 5 §:n 3 momentti, 8 §, 16 §:n 1 momentti, 18 §:n 1 momentti, 21 §:n 2 momentti, 26 §:n 2 momentti, 35 §:n 5 momentti sekä 39 ja 46 §,

sellaisena kuin niistä on 39 § osaksi laissa 426/2007, ja
lisätään lakiin uusi 4 a ja 42 a §, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 §

1 §

*Lain tavoitteet**Lain tavoitteet*

Tämän lain tavoitteena on edistää ja monipuolistaa porotalouden ja luontaiselinkeinojen elinkeinotoimintaa, parantaa elinkeinojen rakennetta ja toimintaedellytyksiä, edistää uusiutuvien luonnonvarojen kestäväää käyttöä, kehittää poronhoito- ja luontaiselinkeinoaluetta sekä tukea haja-asutusalueiden ja yhdyskuntien kehittämistä poronhoitoalueella ja luontaiselinkeinojen harjoittamisalueella. Tavoitteita toteutetaan osana porotalouden ja luontaiselinkeinojen toimintaedellytysten kehittämistä. Tämän lain mukaisissa toimenpiteissä tulee lisäksi ottaa huomioon Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan sekä alue- että rakennepolitiikan tavoitteet.

Tämän lain tavoitteena on edistää ja monipuolistaa porotalouden ja luontaiselinkeinojen elinkeinotoimintaa, parantaa elinkeinojen rakennetta ja toimintaedellytyksiä, edistää uusiutuvien luonnonvarojen kestäväää käyttöä, kehittää poronhoito- ja luontaiselinkeinoaluetta sekä tukea haja-asutusalueiden ja yhdyskuntien kehittämistä poronhoitoalueella ja luontaiselinkeinojen harjoittamisalueella. Tavoitteita toteutetaan osana porotalouden ja luontaiselinkeinojen toimintaedellytysten kehittämistä. Tämän lain mukaisissa toimenpiteissä tulee lisäksi ottaa huomioon Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan ja maaseutupolitiikan tavoitteet.

2 §

2 §

*Soveltamisala ja maantieteellinen soveltamisalue**Soveltamisala ja maantieteellinen soveltamisalue*

Tätä lakia sovelletaan Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tuesta maaseudun kehittämisen ja tiettyjen asetusten muuttamisesta ja kumoamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1257/1999, jäljempänä EY:n maaseudun kehittämisasetus, tarkoitettuihin toimenpiteisiin. Lisäksi la-

Tätä lakia sovelletaan Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1698/2005, jäljempänä EY:n maaseutuasetus, tarkoitettuihin toimenpiteisiin. Lisäksi lakia sovelletaan kansallisiin täydentä-

kia sovelletaan *EY:n markkinajärjestelyasetusten perusteella maksettaviin EU-osarahoitteisiin tukiin ja kansallisiin täydentäviin maaseudun kehittämistoimenpiteisiin.*

Tämän lain tavoitteiden saavuttamiseksi voidaan käyttää sekä kansallisia että Euroopan yhteisön (EY) rakennerahastoista tai Euroopan unionin (EU) muista varoista osaksi tai kokonaan rahoitettavia tukijärjestelmiä. Tätä lakia ei sovelleta Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan alaan kuuluvien toimenpiteiden tukemiseen.

Tätä lakia sovelletaan poronhoitolaissa (848/1990) tarkoitetulla poronhoitoalueella harjoitettavaan porotalouteen. Luontaiselinkeinojen osalta tämän lain säännöksiä sovelletaan Enontekiön, Inarin, Utsjoen ja Savukosken kunnissa sekä Muonion, Kittilän, Sodankylän ja Sallan kuntien niissä osissa, jotka ovat Kajangin, Tepaston, Pomovaaran, Peurasuvannon, Savukosken, Seitajärven, Ruotuskaisen, Pulkkaviidan ja Ylirovanvaaran muodostaman rajaviivan pohjoispuolella, asianomaiset rajaviivalle sattuvat taloryhmät kuitenkin kokonaan mukaan lukien.

3 §

Määritelmät

Luottolaitoksella tarkoitetaan osuuspankkia, säästöpankkeja ja liikepankkeja sekä niiden konserniin kuuluvia yhteisöjä ja Suomen Hypoteekkiyhdistystä ja muita maa- ja metsätalousministeriön asetuksella tarkemmin määrittäviä yhteisöjä, joiden toiminta voidaan rinnastaa mainittuihin luottolaitoksiin.

Keskusrahallaitoksella tai rahoituksen palveluyrityksellä tarkoitetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella tarkemmin määrittävää luottolaitosta tai muuta yhteisöä, jonka toiminta voidaan rinnastaa luottolaitokseen.

viin maaseudun kehittämistoimenpiteisiin.

Tämän lain tavoitteiden saavuttamiseksi voidaan käyttää sekä kansallisia että Euroopan yhteisön (EY) maaseuturahastosta tai Euroopan unionin (EU) muista varoista osaksi tai kokonaan rahoitettavia tukijärjestelmiä. Tätä lakia ei sovelleta Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan alaan kuuluvien toimenpiteiden tukemiseen.

Tätä lakia ei sovelleta toimenpiteeseen, johon on myönnetty tukea maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain (1443/2006) tai maatalouden rakennetuista annetun lain (/) nojalla.

Tätä lakia sovelletaan poronhoitolaissa (848/1990) tarkoitetulla poronhoitoalueella harjoitettavaan porotalouteen. Luontaiselinkeinojen osalta tämän lain säännöksiä sovelletaan Enontekiön, Inarin, Utsjoen ja Savukosken kunnissa sekä Muonion, Kittilän, Sodankylän ja Sallan kuntien niissä osissa, jotka ovat Kajangin, Tepaston, Pomovaaran, Peurasuvannon, Savukosken, Seitajärven, Ruotuskaisen, Pulkkaviidan ja Ylirovanvaaran muodostaman rajaviivan pohjoispuolella, asianomaiset rajaviivalle sattuvat taloryhmät kuitenkin kokonaan mukaan lukien.

3 §

Määritelmät

Luottolaitoksella tarkoitetaan maatalouden rakennetuista annetun lain 52 §:n 1 momentissa tarkoitettua luottolaitosta, jonka Maaseutuvirasto on mainitun lain 52 §:n 3 momentin nojalla hyväksynyt toimimaan luottolaitoksena.

Keskusrahallaitoksella tarkoitetaan maatalouden rakennetuista annetun lain 52 §:n 2 momentissa tarkoitettua luotonantajaa, luottolaitosta tai muuta yhteisöä, jonka Maaseutuvirasto on mainitun lain 52 §:n 3 momentin nojalla hyväksynyt toimimaan keskusrahallaitoksena.

4 a §

Tuettavan toimenpiteen aloittamista, lupia ja suunnitelmia koskevat edellytykset

Lukuun ottamatta korvaavia toimenpiteitä kansallisista varoista rahoitettavaa porotalouden tai luontaiselinkeinon harjoittamiseen liittyvää tukea ei myönnetä sellaiseen toimenpiteeseen, jonka toteuttaminen on aloitettu. Jos tuettava toiminta ei koske porotalouden tai muun maatalouden harjoittamista taikka jos tuki myönnetään EY:n osaksi rahoittamana, tuen myöntämisen edellytyksenä kuitenkin on, että tukihakemus on tullut vireille ennen tuettavan toimenpiteen aloittamista. Nuoren viljelijän aloitustukea voidaan lisäksi myöntää enintään 18 kuukauden kuluessa tilanpidon aloittamisesta.

Jos tuettava toimenpide edellyttää luvan hankkimista viranomaiselta, tuen myöntämisen edellytyksenä on luvan esittäminen.

Jos tuettavaan toimenpiteeseen sisältyy rakentamisinvestointi, hakijan on lisäksi esitettävä rakentamista koskeva suunnitelma, josta käy ilmi rakentamisinvestoinnin toimivuus, tarkoituksenmukaisuus ja ympäristöön sopivuus.

5 §

Tuen saamisen yleiset edellytykset

Tukea ei myönnetä alle 18-vuotiaalle eikä 65 vuotta täyttäneelle henkilölle.

8 §

Ohjelma ja sen toteuttaminen Euroopan yhteisön rahoituksella

Maa- ja metsätalousministeriö toimii EMOTR:n tukiosaston osalta varoista vastavana ministeriönä ja EMOTR:n ohjausosaston varoista myönnettävien varojen osalta rakennerahastoja koskevista yleisistä säännöksistä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1260/1999 tarkoitettuna maksuviranomaisena sekä antaa varoja myös muiden mi-

5 §

Tuen saamisen yleiset edellytykset

Tukea ei myönnetä henkilölle, joka hakemuksen tullessa vireille on alle 18-vuotias tai on täyttänyt 63 vuotta.

8 §

Ohjelma ja sen toteuttaminen Euroopan yhteisön rahoituksella

Tässä laissa tarkoitettua tukea voidaan myöntää toimenpiteeseen, joka sisältyy maa-seudun kehittämiseen liittyvien ohjelmien hallinnoinnista annetun lain (532/2006) 7 §:ssä tarkoitettuun ohjelmaan.

Voimassa oleva laki

nisteriöiden hallinnonaloille rahaston rahoittamien ohjelmien täytäntöönpanoa varten riippumatta siitä, myönnetäänkö varat edellä mainitusta rahastosta valtiolle vai valtion edelleen välitettäväksi. Maa- ja metsätalousministeriö voi myös ottaa vastaan yhtenäisten ohjelma-asiakirjojen tai yhteisöaloiteohjelman toteuttamiseksi EY:n muiden rakennerahastojen varoja mainitun asetuksen mukaisesti asianomaiselta maksuviranomaiselta käytettäväksi tämän lain mukaisiin tarkoituksiin. Maa- ja metsätalousministeriö huolehtii myös yhteisön maksuosuuden hakemisesta, varojen tulouttamisesta sekä muusta tilinpidosta ja varojen tilittämisestä komissiolle. Samoin maa- ja metsätalousministeriölle kuuluu tarvittavien selvitysten antaminen ja edustaminen Euroopan yhteisön toimielimissä tässä laissa tarkoitettuja asioita käsiteltäessä.

EU:n varat tuloutetaan valtion talousarvion kautta valtiovarastoon. Maatilatalouden kehittämisrahastosta myönnetyn osarahoituskelellisen tuen EU:n rahoitusosuus siirretään talousarviossa rahastoon.

EMOTR:n tukiosaston varoja hallinnoitaessa noudatetaan, mitä yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1258/1999 ja sen nojalla annetuissa yhteisön säädöksissä ja määräyksissä säädetään maksajayksiköstä ja varojen hallinnoinnista. Mitä Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan täytäntöönpanosta annetussa laissa (1100/1994) ja sen nojalla säädetään, noudatetaan soveltuvin osin pantassa täytäntöön tässä laissa tarkoitettuja tukijärjestelmiä.

9 §

Ohjelmatyö

Ohjelmatyössä noudatetaan, mitä rakennerahastojen kansallisesta hallinnoinnista erikseen säädetään. Valtioneuvoston asetuksella voidaan kuitenkin säätää tarkemmin maakunnan yhteistyöryhmän maaseutujaoston tehtävistä tämän lain mukaisia toimenpiteitä toteuttaessa.

Ohjelmasta myönnetyn tuen EY:ltä saatavaan rahoitusosuuteen sovelletaan, mitä I momentissa mainitussa laissa säädetään.

9 §

Ohjelmatyö

(kumotaan)

16 §

Irtaimistotuki

Paliskunnalle voidaan myöntää irtaimistotukea siirrettävien, poronhoidon kannalta välttämättömien aitojen, sähkö- ja vesihuoltoyksiköiden, teurastamoyksiköiden ja työmaa-asuntojen sekä siitosporojen ja muun maa- ja metsätalousministeriön antamassa asetuksessa tarpeelliseksi katsottaviin, poronhoidon kannalta välttämättömän irtaimiston hankinnasta aiheutuviin kustannuksiin.

16 §

Irtaimistotuki

Paliskunnalle voidaan myöntää irtaimistotukea siirrettävien, poronhoidon kannalta välttämättömien aitojen, sähkö- ja vesihuoltoyksiköiden, teurastamoyksiköiden ja työmaa-asuntojen ja muun maa- ja metsätalousministeriön antamassa asetuksessa tarpeelliseksi katsottaviin, poronhoidon kannalta välttämättömän irtaimiston hankinnasta aiheutuviin kustannuksiin.

18 §

Porotalous- ja luontaiselinkeinoyritysten tukeminen

EY:n maaseudun kehittämisasetuksessa tarkoitetuista tuista voidaan myöntää:

- 1) asetuksen 4–7, 30, 33 ja 45 artiklan nojalla tukea porotalouden ja luontaiselinkeinojen tuotannollisiin ja tuotantotoiminnan edellyttämiin ympäristön- ja työsuojelullisiin investointeihin ja investointihankkeiden suunnittelukustannuksiin;
- 2) asetuksen 8 artiklan nojalla nuorten viljelijöiden aloitustukea;
- 3) asetuksen 9, 33 ja 45 artiklan nojalla tukea ammatilliseen lisä- ja täydennyskoulutukseen;
- 4) asetuksen 25–28 ja 30 artiklan nojalla tukea tuotteiden jalostuksen ja kaupan pitämisen edellytysten parantamiseen; sekä
- 5) asetuksen 29, 32, 33 ja 45 artiklan nojalla tukea maaseutualueiden sopeuttamisen ja kehittämisen edistämiseksi muihin kuin 1–4 kohdassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

18 §

Porotalous- ja luontaiselinkeinoyritysten tukeminen

EY:n maaseutuasetuksessa tarkoitetuista tuista voidaan myöntää:

- 1) asetuksen 26, 27, 30 ja 52 artiklan nojalla tukea porotalouden ja luontaiselinkeinojen tuotannollisiin ja tuotantotoiminnan edellyttämiin ympäristön- ja työsuojelullisiin investointeihin ja investointihankkeiden suunnittelukustannuksiin;
- 2) asetuksen 22 artiklan nojalla nuorten viljelijöiden aloitustukea;
- 3) asetuksen 21 ja 52 artiklan nojalla tukea ammatilliseen lisä- ja täydennyskoulutukseen;
- 4) asetuksen 28 artiklan nojalla tukea tuotteiden jalostuksen ja kaupan pitämisen edellytysten parantamiseen; sekä
- 5) asetuksen 24, 29, ja 52–59 artiklan nojalla tukea maaseutualueiden sopeuttamisen ja kehittämisen edistämiseksi muihin kuin 1–4 kohdassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

21 §

Valtionlainat ja niiden korko

Valtionlainan kokonaiskorko on viitekoron ja siihen lisättävän kiinteän prosenttiyksikömäärän summa. Lainansaajan on maksettava lainasta kyseistä korkoa viisi prosenttiyksikköä alemmaa korkoa, kuitenkin vähintään

21 §

Valtionlainat ja niiden korko

Valtionlainan kokonaiskorko on viitekoron ja siihen lisättävän kiinteän prosenttiyksikömäärän summa. Lainansaajan on maksettava lainasta kyseistä korkoa viisi prosenttiyksikköä alemmaa korkoa, kuitenkin vähin-

kahden prosentin vuotuista korkoa. Viiteko-
roista, viitekorkoon lisättävästä kiinteästä
prosenttiyksikkömäärästä, korkoetuuteen ja
korkovapauteen sisältyvän tuen laskemisesta,
vapaavuosien ja korkovapauden enimmäis-
määristä samoin kuin tarvittaessa lainaan liit-
tyvän tuen enimmäismääristä säädetään val-
tioneuvoston asetuksella.

26 §

Korkotukilainojen korko

Lainasta maksettavan korkotuen suuruus on
neljä prosenttiyksikköä. Lainansaajan on kui-
tenkin maksettava vähintään kahden prosen-
tin vuotuista korkoa. Korkotuen loputtua lai-
nansaajan on maksettava lainasta kokonaiskor-
on suuruista korkoa. Korkotukea maksetaan
myös yrityssaneerausta ja yksityishenkilön
velkajärjestelyä koskevan hakemuksen vireil-
lä ollessa. Korkotukea ei makseta niiden lisä-
kustannusten osalta, jotka aiheutuvat ulko-
maan valuutan määräisen luoton valuutta-
kurssien muutoksesta.

35 §

Viranomaiset

Maa- ja metsätalousministeriö päättää, mil-
loin tehtävissä voidaan käyttää apuna Kasvin-
tuotannon tarkastuskeskusta, Eläinlääkintä- ja
elintarvikelaitosta ja muita maa- ja metsätalo-
usministeriön alaisia laitoksia.

39 §

Luottolaitoksissa suoritettava valvonta

tään yhden prosentin vuotuista korkoa. Viite-
koroista, viitekorkoon lisättävästä kiinteästä
prosenttiyksikkömäärästä, korkoetuuteen ja
korkovapauteen sisältyvän tuen laskemisesta,
vapaavuosien ja korkovapauden enimmäis-
määristä samoin kuin tarvittaessa lainaan liit-
tyvän tuen enimmäismääristä säädetään val-
tioneuvoston asetuksella.

26 §

Korkotukilainojen korko

Lainasta maksettavan korkotuen suuruus
on enintään neljä prosenttiyksikköä. Lainan-
saajan on kuitenkin maksettava vähintään
yhden prosentin vuotuista korkoa. Korkotuen
loputtua lainansaajan on maksettava lainasta
kokonaiskoron suuruista korkoa. Korkotukea
maksetaan myös yrityssaneerausta ja yksi-
tyishenkilön velkajärjestelyä koskevan ha-
kemuksen vireillä ollessa. Korkotukea ei
makseta niiden lisäkustannusten osalta, jotka
aiheutuvat ulkomaan valuutan määräisen luot-
ton valuuttakurssien muutoksesta.

35 §

Viranomaiset

Maa- ja metsätalousministeriö päättää, mil-
loin tehtävissä voidaan käyttää apuna *Elin-
tarviketurvallisuusvirastoa* ja muita maa- ja
metsätalousministeriön alaisia laitoksia.

39 §

*Lainan nostaminen ja luottolaitoksissa suori-
tettava valvonta*

*Luottolaitoksen myöntämää valtionlainaa
tai korkotukilainaa ei saa nostaa, ellei tuen
saaja esitä lainan nostamiseksi työvoima- ja
elinkeinokeskuksen nostolupaa. Nostoluvan
edellytyksenä on tuetun hankkeen toteuttami-
sesta esitetty hyväksyttävä selvitys. Valtio-
neuvoston asetuksella säädetään tarkemmin*

Tämän lain mukaisia lainoja myöntävien luottolaitosten on valvottava, että lainat nostetaan maaseutuelinkeinoviranomaisen tukipäätöksen mukaisesti.

Lainan myöntänyt luottolaitos on velvollinen antamaan Maaseutuvirastolle yksilöidystä pyynnöstä sellaisia tietoja, jotka ovat tarpeen sen selvittämiseksi, onko lainan hakija ollut tuen tarpeessa. Se on myös velvollinen antamaan maa- ja metsätalousministeriölle ja Maaseutuvirastolle ne tiedot ja tarkastettavaksi ne asiakirjat, jotka tarvitaan sen toteamiseksi, onko lainaehdot ja asianomaisia Euroopan yhteisön säädöksiä sekä tätä lakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä muutoin noudatettu. Edellä mainittu tietojenantovelvollisuus koskee myös salassa pidettäviä tietoja.

nostolupaa varten esitettävistä selvityksistä, menettelystä ja määräajasta nostoluvan saamiseksi.

Luottolaitoksen on valvottava, että laina nostetaan maaseutuelinkeinoviranomaisen nostoluvan mukaisesti.

Lainan myöntänyt luottolaitos on velvollinen antamaan Maaseutuvirastolle yksilöidystä pyynnöstä sellaisia tietoja, jotka ovat tarpeen sen selvittämiseksi, onko lainan hakija ollut tuen tarpeessa. Se on myös velvollinen antamaan maa- ja metsätalousministeriölle ja Maaseutuvirastolle ne tiedot ja tarkastettavaksi ne asiakirjat, jotka tarvitaan sen toteamiseksi, onko lainaehdot ja asianomaisia Euroopan yhteisön säädöksiä sekä tätä lakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä muutoin noudatettu. Edellä mainittu tietojenantovelvollisuus koskee myös salassa pidettäviä tietoja.

42 a §

Luottolaitoksiin sovellettavat säännökset

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään, luottolaitokseen, luottolaitoksen palveluksessa olevaan henkilöön, luotonantajan avustamis- ja tiedonantovelvollisuuteen sovelletaan, mitä maatalouden rakennetuista annetun lain 53 ja 54 §:ssä säädetään vastaavien, tässä laissa tarkoitettuihin tehtäviin liittyvistä asioista.

46 §

Vastuu varojen palauttamisesta eräissä tapauksissa

Jos valtio on Euroopan yhteisön yhteistä maatalouspolitiikkaa tai rakennerahastoja koskevassa lainsäädännössä tarkoitettua jäsenvaltion vastuun perusteella velvollinen maksamaan Euroopan yhteisöjen komissiolle takaisin Euroopan yhteisön varoja, tuen välittäjä on velvollinen maksamaan valtiolle sen komissiolle suorittaman määrän täysimääräisenä kuluineen, jos varojen takaisinmaksu on johtunut välittäjän virheellisestä menettelystä tai jos välittäjä on ohjelma-asiakirjan perusteella suoraan vastuussa komissiolle varojen

46 §

Vastuu varojen palauttamisesta eräissä tapauksissa

Jos valtio on Euroopan yhteisön yhteistä maatalouspolitiikkaa tai *maaseuturahastoa* koskevassa lainsäädännössä tarkoitettua jäsenvaltion vastuun perusteella velvollinen maksamaan Euroopan yhteisöjen komissiolle takaisin Euroopan yhteisön varoja, tuen välittäjä on velvollinen maksamaan valtiolle sen komissiolle suorittaman määrän täysimääräisenä kuluineen, jos varojen takaisinmaksu on johtunut välittäjän virheellisestä menettelystä tai jos välittäjä on ohjelma-asiakirjan perusteella suoraan vastuussa komissiolle varojen

Voimassa oleva laki

käytöstä. Varojen palauttamisesta päättää maa- ja metsätalousministeriö.

käytöstä. Varojen palauttamisesta päättää maa- ja metsätalousministeriö.

Tämä laki tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettävänä ajankohtana.

Tämän lain voimaantullessa vireillä oleviin asioihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jollei Euroopan yhteisön säännöksistä muuta johdu.

Ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleen lainsäädännön täytäntöönpanon osalta sekä mainitun lainsäädännön nojalla syntyneisiin valtion ja luottolaitosten saamisiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, määräyksiä ja sopimusehtoja, jollei Euroopan yhteisön säännöksistä muuta johdu.

Láhka

boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadanlága nuppástuhttimis

Riikkabeivviid mearrádusa mielde
gomihuvvo oddajagimánu 21. beaivve 2000 addojuvvon boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadanlága (45/2000) 9 §
rievdaduvvo 1 §` 1 momeanta, 2 §, 3 §` 6 ja 7 momeanta, 5 §` 3 momeanta, 8 §, 16 §` 1 momeanta, 18 §` 1 momeanta, 21 §` 2 momeanta, 26 §` 2 momeanta, 35 §` 5 momeanta, 39 ja 46 §, dakkárin go dain lea 39 § dihto osiid mielde lágas 426/2007, ja
lasihuvvo láhkii odđa 4 a ja 42 a §, čuovvovaččat:

1 §

Lága ulbmilat

Dán lága ulbmilin lea ovddidit ja dahkat mánggabealageabbon boazodoalu ja eará luondduealáhusaid ealáhusdoaimma, buoridit ealáhusaid struktuvrra ja doaibmavejolašvuodaid, ovddidit odasmuvvi luondduriggo-dagaidda bastevas geavaheami, ovddidit boazodoallo- ja luondduealáhus-guovllu ja doarjut bieđgguidássanguovlluid ja servošiidda ovddideami boazodoalloguovllus ja guovllus, gos bargojuvvo luondduealáhusaiguin. Ulbmilat ollašuttuojuvvojit oassin boazodoalu ja luondduealáhusaid doaibmaevttuid ovddideamis. Dan lága mielddas doaimmain galget dasa lassin váldojuvvot vuhtii Eurohpa ovtastumi oktasaš eanandoallopoltihka ja dálonguovlopoltihka ulbmilat.

2 §

Guoskadansuorgi ja eatnandiedalaš guoskadanguovlu

Dát láhka guoskaduvvo Eurohpa dálonguovllu gárgeheami eanandoallofoandda (dálonguovlofoandda) doarjagis dálonguovl-

lu gárgeheapmái addojun ráđi ásahusas (EO) Nr 1698/2005, manjeleappos EO` dálonguovllu gárgehanásahus, dárkkuhuvvon doaibmabijuide. Dasa lassin láhka guoskaduvvo álbmotlaš dievasmahtti dálonguovllu gárgehandoaibmabijuide.

Dán lága ulbmiliid joksama várás sáhttet geavahuvvot sihke álbmotlaš doarjjavuogádagat ja doarjjavuogádagat, mat ruhtaduvvojit Eurohpa ovtastumi (EO) dálonguovlofoandda ruđaiguin dahje Eurohpa uniovnna (EU) eará ruđaiguin muhtumassii dahje ollásit. Dát láhka ii guoskaduvvo Eurohpa ovtastumi oktasaš guolástanpoltihka suorgi doaibmabijuid doarjumii.

Dát láhka ii guoskaduvvo doaibmabidjui, masa lea miedihuvvon doarjja dálonguovllu gárgeheami doarjumis addojun lága (1443/2006) dahje eanandoalu huksendoarjagiin addojun lága (/) vuodul.

Dát láhka guoskaduvvo boazodollui, mii bargojuvvo boazodoallogas (848/1990) oaivvilduvvon boazodoalloguovllus. Luondduealáhusaid hárrái dán lága mearrádušat guoskaduvvojit Eanodaga, Anára, Ohcejoga ja Suovvaguokka gielddain ja Muonio, Gihtela, Soadegili ja Salla gielddain dain osiin, mat leat báikkiid Kajanki, Tepasto, Pomo-vaara, Peurasuvanto, Savukoski, Seitajärvi, Ruotsukainen, Pulkkaviita ja Ylirovanvaara

hábmén rádjelinnjá davábealde nu, ahte dálut mat deivet dán linnjá nala lohkkoujvvojit goitge ollásit mielede.

3 §

Meroštallamat

Loatnalágádusain dárkkuhuvvo eanandoalu huksendoarjagiin addojun lága 52 §` 1 momeanttas dárkkuhuvvon loatnalágádus, man dálonguovlodoaimmahat lea máinnašuvvon lága 52 §` 3 momeantta vuodul dohkkehan doaibmat loatnalágádussan.

Guovddášruhtalágádusain dárkkuhuvvo eanandoalu huksendoarjagiin addojun lága 52 §` 1 momeanttas oaivvilduvvon loatnaadi, loatnalágádus dahje eará searvvuš, man dálonguovlodoaimmahat máinnašuvvon lága 52 §` 3 momeantta vuodul lea dohkkehan doaibmat loatnalágádussan.

4 a §

Doarjjavuloš doaibmabiju álggaheami, lobiid ja plánaid eavttut

Earret buhhtenvuloš doaibmabijuid álbmotlaš ruhtaduvvot dárkkuhuvvon ruðaiguin boazodoalu ja luondduealáhusaid doarjja ii mieđihuvvo dakkár doaibmabidjui, man ollašuhttin lea álggahuvvon. Jos doarjjavuloš doaibma ii guoskka boazodoaluin dahje eará eanadoaluin bargama dahjege jos doarjja mieđihuvvo EO` dihto oassái ruhtadeapmin, doarjaga mieđiheami eaktun goitge lea, ahte doarjjaohcamuš lea bohtán johtui ovdal go doarjjavuloš doaibmabidju álggahuvvo. Nuorra eanandoalli álggahandoarjja sáhtá goitge mieđihuvvot eanemusat 18 mánu siste dállodivššu álggaheamis.

Jos doarjjavuloš doaibmabiju eaktun lea lobi háhkan eiseválddis, doarjaga mieđiheami eaktun lea lobi ovdanbuktin.

Jos doarjjavuloš doaibmabidjui gullá hukseininvesteren, ohcci galgá dasa lassin buktit ovdan huksenplána, mas bohtá ovdan hukseininvesterema doaibmivuohta, vuogálašvuohta ja birrasii vuogáiduvvan.

5 §

Doarjaga oazžuma almmolaš eavttut

Doarjja ii mieđihuvvo olbmui, gii lea vuollel 16-jahkásaš dahje lea deavdán 63 jagi dalle go ohcamuš lea bohtán johtui

8 §

Prográmma ja dan ollašuhttin Eurohpa ovtastumi ruhtademiin

Dán lágas dárkkuhuvvon doarjja sáhtá mieđihuvvot doaibmabidjui, mii gullá dálonguovllu gárgeheami prográmmaid hálldašeamis addojun lága (532/2006) 7 §:s oaivvilduvvon prográmmii.

Prográmmas mieđihuvvon doarjaga ruhtadanoassái, mii ožžojuvvo EO:s, guoskaduvvo dat, mii 1 momeanttas máinnašuvvon lágas mearriduvvo.

16 §

Luovosopmodatdoarjja

Bálgosii sáhtá juolluduvvot luovosopmodatdoarjja sirddehahti, boazodoalu dáfus vealtamehhtun áididiid, elerávdnje- ja čáhcefuolahusovttadagaid, njuovahatovttadagaid ja bargosadjevistiid háhkama várás ja eará eanan- ja meahccedoalloministeriija addin ásašusas dárbbášlašžan gehččojuvvon, boazodoalu dáfus vealtamehhtun eará goluide, mat šaddet luovosopmodaga háhkamis.

18 §

Boazodoallo- ja luondduealáhusfitnodagaid doarjun

EO` dálonguovloásahas dárkkuhuvvon doarjagiin sáhtá mieđihuvvot:

1) ásahusa 26, 27, 30 ja 52 artikla vuodul doarjja boazodoalu ja luondduealáhusaid

buvttadusa ja buvttadandoaimma gáibidan biras- ja bargosuodjalaninvesteremiidda ja investerenfidnuid plánengoluide;

2) ášahusa 22 artikla vuodul nuorra eanandolliid álggahandoarjja;

3) ášahusa 21 ja 52 artikla vuodul doarjja ámmátlaš lassi- ja dievasmahttinskuvlemii;

4) ášahusa 28 artikla vuodul doarjja buktagiid ovddosdikšuma ja gávppašaneavttuid buorideami várás; ja

5) ášahusa 24, 29, 30 ja 52—59 artikla vuodul doarjja dálonguovlobirrašiid vuogáidathtima ja gárgeheami ovddideami várás eará go 1—4 čuoggás dárkkuhuvvon doaibmabijuide.

21 §

Stáhtaloanat ja daáid reantu

Stáhtaloana ollesreantu lea čujuhusreanttu ja dasa lasihahtti giddes proseantaovttadameari submi. Loatnaoázžu galgá máksit loanas gažaldatvuloš reanttu yihtta proseantaovttadaga vuolit reanttu. Čujuhusreanttuin, čujuhusreanttui lasihahtti giddes proseantaovttadamearis, reantoovdui ja reantofriiddjavuhitii gullelaš doarjaga luoitimis, friiddjajagiid ja reantofriiddjavuoda eanemusmeriin seamma ládje go dárbbu mielde lotnii gullelaš doarjaga eanemusmeriin mearriduvvo stáhtarádi ášahusain.

26 §

Reantodoarjjaloanaid reantu

Reantodoarjaga sturrodas, mii máksojuvvo loanas, lea njeallje proseantaovttadaga. Loatnaoázžu galgá goitge máksit uhcimusat ovttá proseantta sturrosaš jahkásaš reanttu. Go reantodoarjja nohká, de loatnaoázžu galgá máksit loanas ollesreanttu sturrosaš reanttu. Reantodoarjja máksojuvvo maiddáidalle, go fitnodatsanerema ja priváhtaolbmo vealgeordnema ohcan lea guorahallojuvvo-min. Reantodoarjja ii máksojuvvo dain lassigoluin, mat bohtet olgoriikkavaluhta mielde

rehkenastojuvvon loana valuhttakurssaid molsašuvvamis.

35 §

Eiseválddit

Eanan- ja meahccedoalloministeriija mearrida, goas bargguin sáhtta geavahit veahkkin eallindárbašiid dorvvolašvuohtadoaimmahaga ja eará eanan- ja meahccedoalloministeriija vuollásaš lágdusaid.

39 §

Loana lokten ja loatnalágádusaid bearráigeahčču

Loatnalágádusa mieđihan stáhtaloana dahje reantodoarjjaloana ii oaččo loktet, jos doarjjaoázžu ii buvte ovdan loana loktema várás bargofápmo- ja ealáhusguovddáža loktenlobi. Loktenlobi eaktun lea dorjogun fidnu ollašuttimis ovdanbuktojuvvon dohkálaš čilgehus. Stáhtarádi ášahusain mearriduvvo dárkkileappot čilgehusain, meannudeamis ja mearreáiggis, mat dárbbášuvvojit loktenlobi oázžuma várás.

Loatnalágádus galgá bearráigeahččat, ahte loatna loktejuvvo dálonguovloeiseválddi loktenlobi mielde.

Loana mieđihan loatnalágádus lea geatnegahtton addit Dálonguovlo-doaimmahakkii sierranastojuvvon bivdagis dakkár dieđuid, mat leat dárbbášlaččat dan čilgema várás, leago loatnaohccis leamaš dárbu oázžut doarjaga. Dat lea maid geatnegahtton addit eanan- ja meahccedoalloministeriijai daid dieđuid ja dárkkisteami várás daid áššegirjjiid, mat dárbbášuvvojit dan gávnaheami várás, leatgo loatnaeavttut ja EO-njuolggadusat, dát lánka ja dan vuodul addojuvvon njuolggadusat ja mearrádusat muđuid čuvvojuvvon. Ovdalis mainnašuvvon dieđuidaddingeatnegasvuohta guoská maiddáid dieđuide, mat galget dollojuvvo čiegusin.

42 a §

*Njuolggadusat, mat guoskaduvvojit
loatnalágádusaide*

Dasa lassin, mii eará sajes dán lágas mearriduvvo, guoskaduvvo loatnalágádussii, loatnalágádusa bargái, loatnalágádusa veahkehan- ja diehtoaddingeatnegasvuhtii guoskaduvvo dat, mii eanandoalu huksendoarjagiin addojun lága 53 ja 54 §:s mearriduvvo vástideaddji, dán lágas dárkkuhuvvon bargguid áššiin.

46 §

*Ovddasvástádus ruđaid máhcaheamis dihto
dáhpusain*

Jos stáhta lea Eurohpa ovtastumi oktasaš eanandoallopolitihka dahje dálanguovlofoandda láhkamearrádusain oaivvilduvvon lahttoriikka ovddasvástádusa vuodul geatnegahtton máksit Eurohpa ovtastumiid komišuvdnii ruovttoluotta EO-ruđaid, de doarjaga ovddosfuolaheaddji lea geatnegahtton

máksit stáhtii dan meari, man dat lea máksán komišuvdnii, ollesmearálažžan oktan goluiguin, jos ruđaid ruovttoluottamáksin lea bohtán ovddosfuolaheaddji boastomeannudeamis dahje jos ovddosfuolaheaddji lea prográmmaáššegirjji vuodul njuolga vásttolaš komišuvdnii ruđaid geavaheamis. Ruđaid máhcaheamis mearrida eanan- ja meahcedoalministeriija.

Dát láhka bohtá fápmui stáhtarádi ása-
husain dárkileappot mearriduvvon áigemuttu.

Go dát láhka bohtá fápmui, de áššiide, mat leat doaimmahuvvomin, guoskaduvvojit dán lága fápmui bohtima áigge gustojeaddji njuolggadusat, jos Eurohpa ovtastumi njuolggadusain ii eará ládje čuovo.

Ovdal dán lága fápmuibohtima gustojeaddji láhkamearrádusaid ollašuhhtima oasis sihke máinnašuvvon láhkamearrádusaid vuodul stáhta ja loatnalágádusaid oazžumiida guoskaduvvojit dán lága fápmui bohtima áigge gustojeaddji njuolggadusat, mearrádusat ja soahpamuševttut, jos Eurohpa ovtastumi njuolggadusain ii eará ládje čuovo.